SAMEN VOORUIT, SAMEN THUIS

COALITIEAKKOORD EINDHOVEN 2026-2030

PRO, CDA en D66

EINDHOVEN

Samen vooruit, samen thuis 5

Versterken van de uitvoering 7

Een duurzame, gezonde en verbonden stad 10
Klimaat en energie 11
Mobiliteit 13
Eindhoven Airport 16
Openbare ruimte, groen en water 17
Sport en bewegen 19
Cultuur, design en erfgoed 21

Een fijne en veilige stad 23
Wonen 24
Gebiedsontwikkelingen 26
Schaalsprong van sociaal-maatschappelijke voorzieningen 28
Leefbare wijken en buurten 30
Veiligheid 32
Diversiteit en inclusie 34
Internationalisering 35
Inwoners- en overheidsparticipatie 37

Een sociale en ondernemende stad 39
Sociale basis, ondersteuning en zorg 40
Jeugd en jeugdzorg 42
Onderwijs en Studenten 44
Economie 46
Werk en participatie 48
Bestaanszekerheid 50

Financiën 51

Samenwerking tussen raad en college 55

Portefeuilleverdeling 57

Leeswijzer

- De opsomming in de uitgangspunten is niet uitputtend; per thema noemen we enkele relevante stukken.
- In de volgorde van uitgangspunten, doelstellingen en maatregelen is geen sprake van rangorde.
- De doelstellingen zijn gebaseerd op bestaande indicatoren en methodieken. Ze hebben, tenzij anders vermeld, betrekking op het einde van deze bestuursperiode.
- Onder het kopje *Dit gaan we doen* beschrijven we wat we ‘ten minste’ doen. Waar nodig nemen we nog aanvullende maatregelen om onze doelen te behalen. We staan open voor aanvullende ideeën uit de raad en de stad.
- Onze ambities zijn groter dan de nu beschikbare financiële ruimte. We maken gedurende deze bestuursperiode keuzes door het terugdringen van kosten, extra inkomsten en aanvullende rijksmiddelen.
- Via de vertaalknop op de website is dit coalitieakkoord ook in andere talen te lezen.

SAMEN VOORUIT, SAMEN THUIS

SAMEN VOORUIT, SAMEN THUIS

Eindhoven is een stad met ambitie. Onze stad groeit, vernieuwt en ontwikkelt zich in hoog tempo. Wij zijn trots op die ontwikkeling. In onze regio gebeurt het: hier bouwen we aan een innovatieve en steeds schonere economie van wereldklasse. Tegelijkertijd ervaren sommige inwoners dat het tempo van verandering soms té hoog is en dat de groei druk legt op onze stad.

Wij nemen samen met onze partners verantwoordelijkheid om deze ontwikkeling in goede banen te leiden. Ons uitgangspunt is een stad die in balans blijft. Dat vertalen we in voldoende betaalbare woningen, toegankelijke voorzieningen en in een groene, gezonde en klimaatbestendige leefomgeving. Niet als ambitie op papier, maar als opgave die we uitvoeren in de stad en in de wijken. Met inwoners en partners werken we stap voor stap aan een stad waarin mensen van jong tot oud zich thuis blijven voelen. Waar mensen naar elkaar omkijken en actief kunnen meedoen. En waar we verantwoordelijkheid blijven nemen voor de klimaatopgave.

Wij geloven in een Eindhoven waar vooruitgang hand in hand gaat met betrokkenheid en verantwoordelijkheid. We versterken onze innovatieve kracht en economische ontwikkeling. En zorgen tegelijkertijd dat de groei bijdraagt aan kansen voor alle inwoners of je nu hier geboren bent of van ver komt. Dat betekent investeren in sterke gemeenschappen. De inbreng van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties is daarbij onmisbaar. We luisteren actief, betrekken mensen bij de uitvoering en geven ruimte aan initiatieven uit de stad. Wij kiezen voor een evenwichtige ontwikkeling van Eindhoven waarin groei bijdraagt aan welzijn, ecologie en economie. Dat betekent dat we werken aan gelijke kansen, een gezonde en veilige leefomgeving en sociale voorzieningen in alle buurten. Zo geven we de komende vier jaar – met alle Eindhovenaren – verder invulling aan *Het Eindhoven van de toekomst:* een stad waarin ontmoeten, wonen, bereikbaarheid, leefbaarheid, groen en innovatie in balans zijn.

In onze werkwijze staan betrouwbaarheid, duidelijkheid en daadkracht centraal. We zetten ons in voor een gemeente die dichtbij mensen staat, die focust op de uitvoering, afspraken nakomt en resultaten levert. Door minder onnodige complexiteit en meer nadruk op realisatie. We sturen op voortgang, maken keuzes en zorgen dat plannen niet blijven liggen en daadwerkelijk worden uitgevoerd. Zo worden beleid en investeringen zichtbaar in de stad en betekenisvol voor inwoners.

Met dit coalitieakkoord leggen wij een gezamenlijke basis voor de komende jaren. Een basis waarin ambitie, optimisme en realisme samenkomen en waarin uitvoering centraal staat. In 2032 heeft Eindhoven 800 jaar stadsrechten. We bouwen vol energie aan een Eindhoven waar iedereen zich thuis voelt en kansen krijgt: **Samen vooruit, samen thuis.**

Eindhoven, 11 juni 2026
PRO, CDA, D66

VERSTERKEN VAN DE UITVOERING

VERSTERKEN VAN DE UITVOERING

De realisatiekracht van de gemeente zit in wat mensen elke dag ervaren. Inwoners die een paspoort aanvragen, een vergunning nodig hebben, hulp zoeken bij schulden of zorg, steun zoeken bij hun buurtinitiatief. Ondernemers die willen starten of uitbreiden en bezoekers die onze stad willen beleven. En natuurlijk bij het bouwen van voldoende woningen en het inrichten en beheren van de openbare ruimte. Wij zetten in op een sterke uitvoering waarin het resultaat voorop staat.

In de dynamiek van onze stad en regio ligt een stevige opgave en er is veel werk te verzetten. Dit vraagt om een gemeente die proactief handelt, afspraken nakomt, samenwerkt met haar inwoners en bedrijven, hen betrekt bij besluitvorming en openstaat voor goede ideeën en initiatieven uit de stad. Het betekent ook dat we digitalisering slim en verantwoord in moeten zetten, waarbij we de grondrechten van inwoners borgen. Dit alles doen we in samenwerking met vele partners en door het bundelen van krachten. En dat vraagt bovendien om een goed samenspel tussen gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie, met respect voor ieders rol en verantwoordelijkheid.

Intern van beleid naar uitvoering

De uitvoering vereist een professionele ambtelijke organisatie. We kunnen daarbij rekenen op een betrokken, deskundig en toegewijd ambtelijk apparaat. Er is de afgelopen jaren geïnvesteerd. De organisatie is gegroeid, de eerste resultaten zijn zichtbaar. We komen nu in een nieuwe fase met een duidelijke focus op de uitvoering. Dit betekent dat uitvoerende professionals meer ruimte moeten krijgen om proactief te handelen. Om samen, over beleidsthema's heen, slimme oplossingen tot uitvoering te brengen. Daarvoor is een structuur- en cultuurverandering nodig, waarbij geldt afspraak is afspraak en elkaar daarop aanspreken. Beleid geeft richting, maar de echte afwegingen vinden plaats in de uitvoering. Dit vraagt om aanpassing van mandaten (dichter bij de uitvoering) en het schrappen van onnodige regels en processen. We verminderen administratieve lasten en stafdruk. We werken vanuit vertrouwen, met duidelijke normen en ruimte voor maatwerk. We sturen minder op procedures en meer op concrete resultaten. Zo zorgen we dat beleid niet op papier blijft, maar zichtbaar wordt in de stad en merkbaar is in het dagelijks leven van Eindhovenaren.

We vragen van de organisatie een beweging van beleid naar uitvoering. Daarbij hoort een kritische blik op de organisatie. We bouwen uitvoerende capaciteit uit en brengen beleids- en stafomvang terug om overhead te beperken. We vragen het college om samen met de organisatie een eerste stap te zetten eind 2026. Daarbij kijken we ook kritisch naar interne kosten, en richten we ons voorlopig niet op uitbreiding van de ambtelijke huisvesting. We zouden het goed vinden als ambtenaren vaker op bestaande plekken in de wijk werken.

Innovatie, digitalisering en informatiegestuurd werken

Sociale en technologische innovatie biedt kansen om onze dienstverlening te verbeteren en maatschappelijke opgaven aan te pakken. Data en informatie zetten we gericht in om ons handelen te verbeteren. We werken niet vanuit afzonderlijke systemen of afdelingen, maar kijken dwars door domeinen heen naar maatschappelijke vraagstukken en de informatie die nodig is om die op te lossen. We benutten ontwerpkracht en we zetten kennis, data en technologie in om de dienstverlening aan inwoners en ondernemers te verbeteren en de organisatie effectiever en efficiënter in te richten.

We werken samen met andere gemeenten en partners om systemen te vernieuwen en slimmer te organiseren. Daarbij werken we actief aan digitale veiligheid en soevereiniteit. We verkennen de mogelijkheid om onze cloudservices onder te brengen bij een Nederlandse provider. We maken vanuit onze publieke waarden steeds een zorgvuldige, ethische afweging tussen autonomie, mens centraal,

privacy, veiligheid, controle over technologie, rechtvaardigheid en duurzaamheid. We benutten en verbreden de ethische commissie. We kiezen voor een proactieve en responsieve overheid die informatie benut om eerder in actie te komen, betere besluiten te nemen en meer maatschappelijke waarde te realiseren. Technologie mag niet discrimineren en draagt bij aan gelijke behandeling zonder vooroordelen. En tot slot blijft persoonlijk contact een belangrijke rol innemen in onze dienstverlening.

We koppelen deze veranderopgave aan een financiële taakstelling en een incidentele investering om de transitie mogelijk te maken. Het doel is structurele verbeteringen in dienstverlening en uitvoering.

Samenwerken aan onze opgaven

Onze opgaven zijn groot en onderling verweven, vaak over de grenzen van Eindhoven heen. Het succes van onze Brainportregio heeft in de afgelopen jaren de groei in gang gezet. De economische kracht, het nationaal belang van de regio, en de groei van de stad brengen kansen én uitdagingen met zich mee. Daarom werken we samen in verschillende netwerken op allerlei schaalniveaus om onze doelstellingen te realiseren. Dat doen we regionaal, provinciaal en nationaal, en steeds vaker Europees.

Als Eindhoven voelen wij een bijzondere verantwoordelijkheid voor de strategische opgaven van onze Brainportregio. We werken in triple helix samen aan de economische kracht, in Brainport voor Elkaar met werkgevers aan de Sociale Brainport Agenda en publiek met de 21 regiogemeenten aan duurzame verstedelijking en een vitaal landelijk gebied. We pakken als grootste gemeente binnen de Metropoolregio Eindhoven (MRE) een brede en verbindende rol. Dat betekent dat we waar nodig vooropgaan, bijdragen wat nodig is en gelijkwaardig samenwerken. In het besef dat we de opgaven alleen in samenwerking kunnen realiseren. We waarderen de lichte bestuurlijke netwerken van het Stedelijk Gebied Eindhoven en BrabantStad. We zoeken elkaar op als het nodig is, voor inspiratie en uitvoering van taken.

We nemen ook verantwoordelijkheid voor het versterken van het draagvlak binnen de MRE en zetten in op meer transparantie en gedragen besluitvorming die inwoners en bedrijven raakt. We dragen actief bij aan de doorontwikkeling van de Raadstafel21 en vragen het college om de raad regelmatig te betrekken bij regionale ontwikkelingen en vraagstukken.

Met het Beethovenconvenant heeft het Rijk medeverantwoordelijkheid genomen voor onze regio. De komende periode ligt de nadruk op realisatie en gezamenlijke uitvoering van de gemaakte afspraken. We zetten onze unieke positie en samenspel van de regio met Den Haag voort en verbreden dit. We staan nog aan het begin als het gaat om de financiering en realisatie van noodzakelijke maatschappelijke voorzieningen en energie-infrastructuur. We zetten ons deze periode in voor een nieuwe regionale financiële impuls met bijdragen vanuit verschillende sectoren.

We trekken hierin op met de provincie Noord-Brabant, het georganiseerd bedrijfsleven en de kennisinstellingen. We werken met de onderwijs- en kennisinstellingen aan een innovatieagenda voor onze maatschappelijke opgaven in de stad. We benutten het Stadslab daarbij als zichtbare ontmoetingsplaats voor studenten en inwoners. Tenslotte zetten we de komende periode stevig in op de kansen die Brussel biedt voor Europese middelen voor onze grote opgaven en financieringsmogelijkheden.

Onze grote opgave vraagt ook iets van onze inwoners en bedrijven. Eindhoven kent veel burgers en bedrijven die hun steentje willen bijdragen. We roepen iedereen op om, naar draagkracht, iets extra's te doen.

EEN DUURZAME, GEZONDE EN VERBONDEN STAD

KLIMAAT EN ENERGIE

De klimaat- en biodiversiteitscrisis is een van de grootste uitdagingen van onze tijd. Het tegengaan van klimaatverandering is urgent en noodzakelijk om mens, dier, natuur en milieu te beschermen. Ook in Eindhoven staan we voor aanzienlijke opgaven op het gebied van klimaat, biodiversiteit en energie.

In Eindhoven is klimaatverandering steeds zichtbaarder door hitte-stress, droogte en wateroverlast. Daarom richten we de ruimte zo in dat we voorbereid zijn op extreem weer. We gaan vervuiling tegen. We nemen maatregelen die écht impact hebben en kiezen voor een rechtvaardige energietransitie. We hebben daarbij oog voor betaal-baarheid, draagkracht en energiearmoede. Als stad van kennis en innovatie kunnen wij als geen ander bijdragen aan slimme oplossingen die wereldwijd een rol spelen in het tegengaan van klimaatverandering. Zo nemen wij verantwoordelijkheid voor zowel de huidige als toekomstige generaties. Dat kunnen we niet alleen, maar doen we samen met inwoners, het bedrijfsleven en onderwijsinstellingen.

Netcongestie is een grote uitdaging de komende jaren. Het heeft grote impact op de realisatie van de woningbouw en voorzieningen, de aanleg van collectieve warmtenetten, verduurzaming, de mobiliteitsopgave en de economie. Ook vanuit geopolitiek perspectief is een betrouwbare en onafhankelijke energievoorziening van groot belang. We zoeken lokaal naar creatieve, slimme en ondernemende oplossingen voor de energietransitie en kijken daarbij ook naar het Rijk en Europa. Dat doen we onder andere met het Stedelijk klimaatcontract samen met Helmond voor de EU-missie Klimaatneutrale en Slimme steden.

Doelstellingen

- Wateroverlast door extreme regen neemt zichtbaar af daar waar de overlast het grootst is.

Uitgangspunten

Van buiten

- (Inter)nationale wet- en regelgeving, zoals het Klimaatakkoord van Parijs, de Klimaatwet, de Wet collectieve warmte, de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie en het Nationaal klimaatakkoord. Voor de aanpak netcongestie zijn we afhankelijk van Europa, Rijk en de Autoriteit Consument & Markt (ACM).

Van onszelf

- We continueren de uitvoering vanuit *Het Klimaatplan III Eindhoven 2026-2030*, de *Klimaatverordening* en het *Duurzaamheidspact.*

- In 2030 zijn alle gemeentelijke gebouwen (de kernportefeuille) CO_2-neutraal.
- We halveren in 2030 het gebruik van nieuwe grondstoffen in de stad en we zijn in 2050 volledig circulair.
- Het publiek energiebedrijf ontwikkelen we verder door tot tenminste 10.000 warmte-aansluitingen in 2030.
- Een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen ten opzichte van 1990 met ten minste 55% per 2030 en een vermindering met ten minste 95% per 2050.
- We zetten beleid in om het tussendoel 2040 volgens de Europese klimaatwet te halen. Een reductie van 90% ten opzichte van 1990.

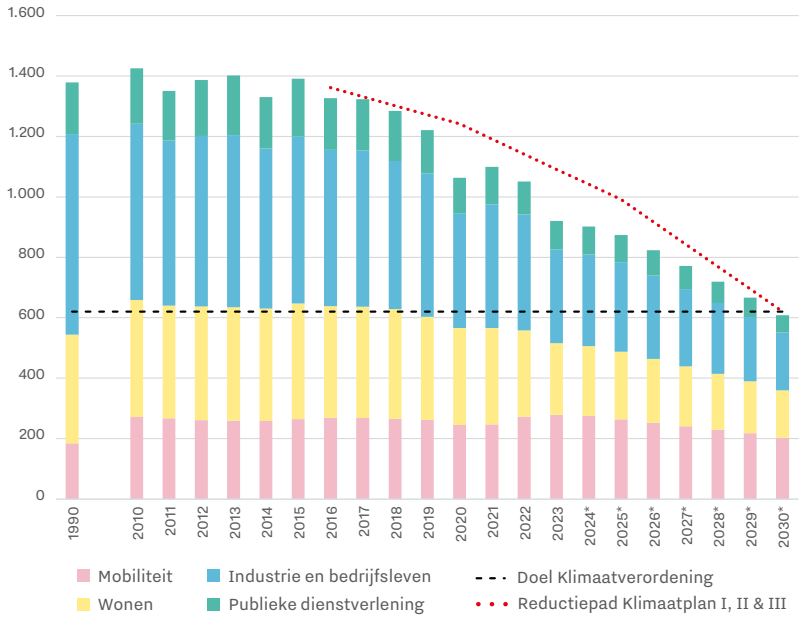
Dit gaan we doen

1. We zetten ons in voor een greendeal met de top 10 organisaties en bedrijven met de hoogste uitstoot.
2. We zetten in op collectieve warmteoplossingen om wijken aardgasvrij te maken door:

- De twee landelijke proeftuinen 't Ven-Lievendaal en Generalenbuurt uit te voeren;
- Bij gebiedsontwikkelingen in te zetten op collectieve warmtenetten, waar mogelijk gekoppeld aan aangrenzende bestaande gebieden.

3. We maken het gemakkelijk om te kiezen voor duurzaam en circulair. We versterken verzamelpunten met deelspullen en repaircafés, stimuleren initiatieven als het Circulaire Ambachtscentrum en circulaire bedrijven. We kiezen voor biobased, het terugdringen van de indirecte uitstoot en het ondersteunen van de recyclingindustrie.
4. We intensiveren onze aanpak tegen energiearmoede.
5. We werken aan de uitbreiding van het hulp- en ondersteuningsaanbod bij energiebesparing en bij de te nemen stappen naar een aardgasvrije woning of bedrijfspand. Hierbij werken we samen met woningcorporaties en versnellen EFG-labels versneld uit. Via het Energiehuis en *Eindje verduursamen* maken we onze subsidieregelingen kenbaar, en stimuleren we bijvoorbeeld het plaatsen van zonnepanelen en vergroenen van het dak. Ook stimuleren we verduurzaming van monumenten door belemmerende regels los te laten. Op zo veel mogelijk daken kiezen we voor combinaties van zon, wind, warmte en groen.
6. Omdat het klimaatprobleem niet ophoudt bij de gemeentegrens van Eindhoven verstevigen we onze inzet via een startup/scaleup-investeringsagenda voor nieuwe initiatieven op dit gebied en zijn we *launching customer*.
7. Wanneer de jaarlijkse emissieplafonds in de gemeentelijke begrotingsprogramma's niet gerealiseerd worden, lopen we dit in het opvolgende jaar binnen het eigen programma in.
8. We ontwikkelen ons publiek energiebedrijf door naar aanbieder van warmte, waterstof en stroom, en streven naar marktconforme tarieven.
9. We verstevigen onze aanpak op het handhaven van wet- en regelgeving op de energieprestatie van gebouwen en de energiebesparingsplicht.
10. Samen met netbeheerders investeren we in uitbreiding van het elektriciteitsnet en zetten we in op slimme oplossingen om het piekverbruik te verminderen en energiecollectieven op bedrijventerreinen te realiseren.
11. We gebruiken het *Bestuurlijk Overleg Brainport* om samen met het Rijk en de provincie te kijken naar een prioritaire status en oplossingen van de netcongestie in de Brainportregio. Daarnaast nemen we ook lokaal verantwoordelijkheid. Dat doen we door bijvoorbeeld in te zetten op netbewust bouwen, slimme innovaties en collectieve energievoorzieningen.
12. We blijven bij Tennet aandringen om de hoogspanningslijnen onder de grond te brengen. Ook kijken we bij de uitbreiding van het bestaande net hoe we de nadelige effecten op de leefomgeving kunnen verminderen.

Broeikasgasuitstoot in CO_2 equivalenten (kton)

MOBILITEIT

Onze stad hoort goed bereikbaar te zijn, van buitenaf én in de stad zelf, voor voetgangers, fietsers, automobilisten, openbaar vervoer en logistiek verkeer. Mobiliteit draagt bij aan een leefbare stad en sterke regio. Het gaat over hoe mensen met elkaar verbonden zijn en over de ruimte om te gaan en te staan waar en hoe je dat wilt. Het uitgangspunt is ‘omgaand verkeer’ in plaats van ‘doorgaand verkeer’. Zo wordt het centrum rustiger, veiliger en gezonder en ontlasten we de hele stad. We houden de stad en de voorzieningen bereikbaar en er ontstaat meer ruimte voor groen en ontmoeting. De mobiliteitstransitie draagt ook bij aan het behalen van onze klimaatdoelen en zorgt voor een schonere en gezondere lucht. Bij al onze plannen hebben we extra aandacht voor de toegankelijkheid voor mensen met een handicap en de toenemende groep ouderen.

In de vorige bestuursperiode zijn belangrijke besluiten genomen over ons vervoer en hoe we ons verplaatsen. We gaan door met de uitvoering van deze plannen. We werken samen met de provincie en het Rijk aan grote projecten voor infrastructuur zoals treinstations, spooruitbreiding, stationsgebouw, nieuw busstation, HOV-routes, fietspaden en wegen, onder meer via de Brainportdeal en het Beethovenconvenant. We investeren fors in de Ring en de radialen om het verkeer beter te laten doorstromen, met kleine en grote maatregelen. En we starten met de invoering van de sectorgrenzen. We maken een ‘treintje’ van mobiliteitsprojecten in uitvoering en voorbereiding en we houden tijdens de realisatie goed in de gaten of ze in samenhang werken. Zo nodig sturen we bij. We versnellen als zich kansen voordoen bij onder andere bouwprojecten, en vertragen en/of passen plannen aan als het systeem vastloopt.

We stimuleren het wandelen, fietsen en het gebruik van het OV. Daarom investeren we in goed openbaar vervoer, zodat bus en trein echt een betrouwbaar alternatief worden. De bus moet in de stad dichtbij, betaalbaar en toegankelijk zijn, met goede verbindingen naar alle wijken, werk, scholen en evenementen. We zorgen voor vrijliggende fiets- en wandelroutes naar het centrum en tussen wijken onderling, met voldoende plekken om fietsen te parkeren. Daarnaast geven we ruimte aan verschillende vormen van deelmobiliteit, netjes en veilig geregeld. We maken wijken veiliger door de snelheid te verlagen naar 30 km/uur en we realiseren samen met bewoners creatieve en tijdelijke maatregelen vooruitlopend op definitieve aanpassingen. Zo zien we snel wat werkt en kunnen we pragmatisch versnellen. Door de alternatieven aantrekkelijker, makkelijker en logischer te maken, stimuleren we mensen om vaker te kiezen voor een alternatief voor de auto. Stap voor stap wordt de stad zo veiliger, schoner en voor iedereen toegankelijk.

Doelstellingen

- Het OV als goed alternatief door meer treinverbindingen en door de bus die dichtbij, frequent en betaalbaar is. Het aantal reizigers met de bus per dag gaat van 40.000 in 2025 naar 50.000 in 2030. En de tevredenheid met het busvervoer gaat omhoog van een 6,8 naar een 7,5.
- Het aantal fietsbewegingen neemt toe met ten minste 20% en de waardering voor de voetgangersvriendelijkheid stijgt van een 7,4 naar een 8 in 2030.
- Het aantal verkeersslachtoffers moet flink omlaag.
- De doorstroming van gemotoriseerd vervoer op de belangrijke toegangswegen (de Ring en de radialen) is verbeterd.

Uitgangspunten

Van buiten

- Eindhoven en de Brainportregio zijn van internationale betekenis. Dit vraagt samenwerking op de opgaven en investeringen van Rijk, Europa en provincie.
- Netcongestie en stikstofproblematiek hebben invloed op de realisatie van mobiliteitsmaatregelen.
- Een zero-emissiezone voor personenauto's is afhankelijk van wettelijke mogelijkheden. Onze inzet hierbij is de vastgestelde routekaart.
- De provincie is bevoegd gezag voor de OV-concessie in 2029.

Van onszelf

- Onze stip op de horizon is het vastgestelde *Masterplan Mobiliteit 2050 Wij gaan vooruit.*
- We houden vast aan het de maatregelen in het raadsvoorstel en uitvoeringsprogramma *Mobiliteit in Balans*, met daarin de onderdelen Verkeerscirculatieplan (VCP) binnen de Ring, Verbeterplan en investeringspakket voor de Ring, snelheidsverlaging en fietsmaatregelen.
- De position paper *De Eindhovense ambitie voor de OV-concessie 2029-2039* uit 2024 is onze basis.
- We hanteren het ontwerpprincipe STROMP (eerst Stappen, dan Trappen, Rollen, Openbaar vervoer, Mobiliteitsdiensten en tenslotte de Privéauto) voor de inrichting van onze stad.
- Het Handboek *Toegankelijkheid openbare ruimte*.

Dit gaan we doen

Voetganger en fiets

1. We maken en onderhouden veilige en barrière-vrije voet- en fietspaden door:
   - het uitvoeren van *Actiepakket I & II*, zoals de doorfietsroute Best en de ongelijkvloerse kruising Floraplein en het afronden van de fiets Top-24 uit 2024 inclusief de *Missing Links*;
   - het realiseren van twintig groene speelstraten bij scholen en sportvoorzieningen.
2. We realiseren minimaal drie geplande bewaakte fietsparkeer-voorzieningen in het centrum, hanteren ruimere openingstijden en plaatsen uiterlijk in 2028 2.500 extra openbare fietsparkeer-plekken op straat.

Openbaar vervoer

3. We investeren in een OV-concessie die meegroeit met de stad, waarbij het concept Brainportlijn niet ten koste gaat van busverbindingen in wijken en regio. We zorgen voor frequente busverbindingen in de stad en in de wijken. Dit doen we samen met de provincie. En we onderzoeken hoe we in de toekomst meer sturing en zeggenschap over hoogwaardig en nieuwe vormen van openbaar vervoer kunnen krijgen.
4. We voeren een experiment 'gratis of zwaar gereduceerd met de bus' uit en monitoren de effecten daarvan nauwgezet.
5. We maken met organisatoren van voetbalwedstrijden en evenementen afspraken om OV en aansluiting op P&R in het toegangsbewijs op te nemen.
6. We gaan in gesprek met inwoners van Tongelre over de gevolgen van het groeiende treinverkeer en wat voor hen nodig is.
7. We zetten ons maximaal in voor investeringen voor nieuwe projecten en reële indexatieafspraken op de lopende projecten

bij het Rijk, onder andere voor uitbreiding spoor, ongelijkvloerse kruising Tongelre, treinstation Noordwest, treinstation Tongelre.

8. We realiseren vier mobiliteitshubs (P&R's/Park & Bikes) met goede aansluiting op de bus en deelmobiliteit, verspreid aan de randen van de stad.

Deelmobiliteit

9. We breiden de mogelijkheden van deelmobiliteit uit, zowel in het centrum als in de wijken. We pakken op korte termijn de verrommeling van de openbare ruimte aan door minimaal 500 verzamelplekken en buurthubs te realiseren. We maken afspraken met de aanbieder en handhaven hierop.
10. We ondersteunen buurtinitiatieven op het gebied van deelauto's.

Auto

11. Voor het verbeteren van de doorstroming op de Ring en de radialen hebben we:
    - de ongelijkvloerse kruising met de Karel de Grotelaan gerealiseerd;
    - de kruising met de Fuutlaan gerealiseerd;
    - de aanbesteding gestart van groot onderhoud of vervanging van het Strijps Bultje;
    - een raadsbesluit voor de ongelijkvloerse kruising met de Geldropseweg;
    - een uitbreiding van de groene golf op de Ring en radialen bekeken;
    - een start gemaakt met studies en eventuele participatie voor de ongelijkvloerse kruisingen St. Bonifaciuslaan en Kloosterdreef. We kijken hierbij naar versnelling, omdat het ook kansen biedt voor eerdere invoering van meer sectorgrenzen.
12. Voor de leefbaarheid van het centrum en de wijken binnen de Ring sluiten we deze periode de sectorgrens Gender en de sectorgrens Dommel. Deze worden ingevoerd na het uitvoeren van een praktijktoets en we monitoren het effect.
13. Het parkeerbeleid kan voor diverse doelen ingesteld worden. Belangrijke doelen zijn de mobiliteitstransitie en het verdelen van schaarse ruimte. Dit speelt nadrukkelijk binnen de Ring. Op andere plekken waar parkeeroverlast is of dreigt te komen, kijken we in overleg met de bewoners hoe we de overlast kunnen verminderen en de wijk leefbaar kunnen houden, bijvoorbeeld door regulering met maatwerk.
14. Parkeerplaatsen nemen veel openbare ruimte in en inpandige parkeerplaatsen maken nieuw te bouwen woningen duurder. Dat werkt vertragend op de woningbouw. Het uitgangspunt is dat ontwikkelaars het parkeren zelf oplossen. We verkennen een publiek mobiliteitsbedrijf. Door collectieve wijkparkeervoorzieningen te maken in combinatie met parkeerregulering in de omgeving, ontstaat er ruimte in de wijken voor fijne, verkeersveilige straten en worden nieuwe woningen goedkoper. Belangrijk onderdeel van deze aanpak is een positieve draagvlakmeting vooraf en bijpassende tarieven.
15. Wij geven uitvoering aan de afspraken over de A2/N2 en de A58. We pleiten daarnaast voor versnelling van de afspraken over de A67. Voor de noordoostkant starten we de komende periode met het vervolg van de MIRT-studie. We nemen zowel korte- als middellange-termijnoplossingen mee. Daarbij houden we oog voor de natuurwaarden en zetten in op nieuwe infrastructurele oplossingen op, rond of onder bestaande tracés. Daarnaast blijven wij gelijktijdig regionaal inzetten op een mobiliteitstransitie, werkgeversaanpak en het verbeteren van onze bestaande infrastructuur. Er is politiek onvoldoende draagvlak voor oude discussies over de Ruit (groot of klein).

EINDHOVEN AIRPORT

Het is van belang dat onze internationaal georiënteerde regio goed bereikbaar is. Naast goede internationale treinverbindingen speelt Eindhoven Airport hier een belangrijke rol in. Dat verdient een duurzaam perspectief. Het is noodzakelijk dat Eindhoven Airport zich blijvend inzet om een positievere impact op het klimaat en de leefomgeving te hebben. We willen dat de luchthaven aantoonbaar stiller en schoner wordt. Naast de sturing op geluid willen we dat Eindhoven Airport ook een voortrekkersrol heeft op reductie van CO_2-uitstoot op de grond en in de lucht.

Uitgangspunten

Van buiten

- Het Luchthavenbesluit wordt afgegeven door het Rijk als het bevoegd gezag.
- Er is nationaal beleid over vermindering van de CO_2-uitstoot door luchtvaart – verankerd in de *Luchtvaartnota 2020-2050* – waarin stapsgewijs richting 2070 de CO_2-uitstoot nul moet zijn.
- We houden vast aan het advies *Van Geel Ontwikkeling Eindhoven Airport 2020-2030.*
- Het Rijk is – na de rechtelijke uitspraak – nu aan zet om te besluiten over de natuurvergunning voor Eindhoven Airport.

Van onszelf

- Wij gebruiken onze positie als aandeelhouder en deelnemer aan het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO) om de strategische koers over het vliegveld te beïnvloeden. Wij vinden het ongewenst dat er onzekerheid is over de niet verstrekte natuurvergunning en verwachten dat het Rijk dit snel oplost.

Doelstellingen

- Voor de periode na 2030 zetten we in op een verdere afname van de geluidsoverlast en een stapsgewijs reductiepad op CO_2-uitstoot in relatie tot de landelijke doelstellingen uit het *Akkoord Duurzame Luchtvaart 2019* verankerd in de nationale *Luchtvaartnota 2020-2050*. Op het moment dat de resultaten onder het reductiepad uitkomen – zowel voor geluid als voor CO_2 – dan ontstaat er ruimte voor extra vluchten tot aan het reductiepad. Bij het niet behalen van de doelstellingen zetten wij in op aanvullende maatregelen, zoals minder vluchten of aangepaste openingstijden.

Dit gaan we doen

1. We komen samen met partners tot een medegebruiksvergunning 2028-2030, met een doorkijk naar 2035 waarin de afspraken rondom onder andere geluid en CO_2 een plek krijgen.
2. We stimuleren onderzoek naar verduurzaming en elektrisch vliegen, samen met innovatieve partners in de regio.
3. We zetten ons ervoor in dat de beoogde uitstootreductie van Eindhoven Airport wordt behaald met duurzamere brandstof in plaats van het kopen van CO_2-certificaten.

OPENBARE RUIMTE, GROEN EN WATER

De openbare ruimte is de huiskamer van Eindhoven. Onze straten, pleinen en parken zijn de plek waar mensen elkaar ontmoeten, waar kinderen spelen, en waar ruimte is voor sport en bewegen. We bouwen aan een gezonde, groene stad waar alle Eindhovenaren beter en langer leven. Onze omgeving is van mens én dier, daarom beschermen we ook de natuurlijke leefomgeving van dieren.

De groene hoofdstructuur is leidend voor een gezonde ontwikkeling van de stad. We geven een forse impuls aan onze groenarme wijken en aan het gebied binnen de Ring. We richten de openbare ruimte toegankelijk en veilig in, met ook aandacht voor buurt- en wijkwinkelcentra. Bestaand groen wordt beter onderhouden en versterkt, versteende straten en pleinen worden vergroend, met nadruk op kwaliteit en volwaardige parken en verblijfsplekken. Voldoende rustplekken en bankjes, schaduwplekken en overzichtelijke straten – overdag en 's nachts – dragen bij aan een inclusieve stad. Per wijk kijken we wat nodig is, passend bij de eigen identiteit en in samenwerking met inwoners en ondernemers.

Onze natuur, groen en water vormen daarbij een belangrijke basis: ze zijn goed voor gezondheid, welzijn en biodiversiteit. Vergroening speelt een belangrijke rol in het omgaan met klimaatverandering. We zetten ons in om een stad te worden die goed bestand is tegen extreem weer, zoals overmatige regenval en extreme hitte. We combineren functionaliteit met klimaatadaptatie. Iedereen heeft een aandeel in het schoon, heel en veilig houden van de openbare ruimte. Afval op straat en naast containers zorgt voor ergernis. Een opgeruimde openbare ruimte is niet alleen een visitekaartje. Het is een basis om er fijn te kunnen wonen en je er thuis te voelen.

Uitgangspunten

Van buiten

- Volgens de Omgevingswet moeten we voldoen aan een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en moeten we wateroverlast en schade zoveel mogelijk voorkomen.
- Deltaplan *Ruimtelijke Adaptatie*, *Kaderrichtlijn Water* en de *Natuurherstelverordening* met als doel dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is.

Van onszelf

- Het nieuwe *Omgevingsprogramma klimaatadaptatie* (najaar 2026) vervangt het beleid *Water- en Klimaatadaptatie Aanpak 2023-2026, Groenbeleidsplan 2017, Plan van Aanpak Biodiversiteit en Beleidsregel groen en water*.
- We werken volgens de *Leidraad openbare ruimte 2023*, het *Groenplan Centrum*, de aanpak *Vergroenen Groenarme buurten* en het *Beheerkader groen*.
- Programma *Gezonde leefomgeving 2026-2035*.

Doelstellingen

- Het aandeel inwoners dat tevreden is over de inrichting van de openbare ruimte neemt toe van 69% in 2025 naar 75% in 2030.
- Het aandeel Eindhovenaren dat tevreden is met de hoeveelheid groen in de eigen buurt neemt toe van 74% in 2025 naar 80% in 2030.
- In 2030 heeft elke Eindhovenaar op vijf minuten loopafstand een groene en/of koele verblijfsplek.
- De vitaliteit van het openbaar groen stijgt van 75% in 2026 naar 90% in 2030.

- Aantoonbare gezondheidswinst door drie gezonde jaren erbij voor inwoners voor 2030.
- 20% minder gezondheidsverschillen tussen gebieden in de stad.

Dit gaan we doen

1. We vergroenen minimaal vijftig straten en tien pleinen, verspreid over alle wijken, inclusief de wateropgave. We onderhouden groenperken in de wijken en het groen tussen stenen in de openbare ruimte vaker en zorgvuldiger. We werken aan twee nieuwe parken binnen de Ring en we verbinden parken zoals de Wielewaal en het Philips van Lenneppark aan elkaar.
2. We maken buurt- en wijkwinkelcentra aantrekkelijker door er jaarlijks minimaal drie te vergroenen, de openbare ruimte kwalitatief in te richten en straatmeubilair te vervangen.
3. Begin 2030 zijn er minimaal twintig groene plekken en speelplekken voorzien van nieuwe verlichting, meubilair en met aandacht voor andere nodige voorzieningen waaronder openbare toiletten. In elk stadsdeel sowieso één per jaar. We plaatsen meer prullenbakken op drukke plekken voor onder andere hondenpoep en zwerfafval.
4. We stellen met inwoners wijkgroenagenda's op en verbinden deze aan de stadsdeelplannen. Daarin kijken we ook naar het ontharden van parkeerplaatsen, speelplekken en pleinen.
5. We stimuleren de vergroening van ten minste tien schoolpleinen, in samenspraak met scholen. We zoeken waar mogelijk aansluiting bij de geplande verbouwingen van de schoolgebouwen.
6. We brengen de BuitenBeter-app actief onder de aandacht bij onze inwoners en bij een melding kijken we breder in de omgeving wat er nog meer nodig is. We zetten het flexibel onderhoudsteam ook in de wijken in.
7. In 2026 herijken wij ons dierenwelzijnsbeleid.
8. We versterken de biodiversiteit in de stad.
9. We zetten onze afvalstrategie die we afgelopen jaren hebben ingezet door. Samen met CURE kijken we naar meer hergebruik, scheiden van afval en recycling, en naar mogelijkheden om afvalkosten laag te houden voor onze inwoners.
10. We zetten in op gedragsverandering, stimuleren initiatieven van inwoners voor een schone en leefbare stad, pakken vervuiling aan en handhaven strenger op bijzetafval.

SPORT EN BEWEGEN

Een gezonde en sociale stad maken we samen. We werken daarom aan een vitale stad waarin sport en bewegen breed toegankelijk zijn en bijdragen aan gezondheid en verbinding. Investeren in sport is investeren in de toekomst van Eindhoven. We creëren aantrekkelijke, veilige en inclusieve sport-, spel- en beweegplekken in de openbare ruimte. Zo komt iedereen in beweging – ook wie sport minder vanzelfsprekend vindt.

Sport verbindt en brengt mensen samen. Onze verenigingen en vrijwilligers zijn daarin onmisbaar. Daarom investeren we in de breedtesport en halen we topsportevenementen naar Eindhoven die inwoners inspireren en samenbrengen. Zo zetten we koers naar een stad waarin iedereen op zijn manier kan genieten van sport en waarin bewegen een vanzelfsprekend onderdeel van het dagelijks leven is.

Uitgangspunten

Van buiten

- Het is nog onduidelijk hoe de middelen die vervallen uit het Landelijk Sportakkoord terugkomen en wat dit betekent voor de subsidiemogelijkheden voor de gemeente.

Van onszelf

- We bouwen door op het al bestaande vrijwilligersbeleid.
- De Sport- en beweegvisie *Heel Eindhoven beweegt! 2021-2025* blijft onze leidraad. Het omgevingsprogramma *Stedelijke en Maatschappelijke Voorzieningen* en de *Doorkijk sport tot 2040* geven richting aan het benodigde groeiende sportaanbod.
- Onze sportaccommodaties zijn duurzaam en toekomstbestendig in lijn met het Klimaatplan.

Doelstellingen

- We halveren de gemiddelde wachttijd voor de sportverenigingen.
- De tevredenheid van sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte stijgt van 47% in 2024 naar 60% in 2030.
- Alle kinderen verlaten de basisschool met een zwemdiploma.
- Het aandeel vitale sportverenigingen stijgt van 63% in 2025 naar 75% in 2030.

Dit gaan we doen

1. We benutten bestaande sportvelden zo efficiënt mogelijk en monitoren dit. We zetten minimaal 10 velden om naar kunstgras en we gebruiken sportfaciliteiten multifunctioneel.
2. We investeren in nieuwe sportvelden en -voorzieningen die inspelen op veranderende behoeften, zoals cricket en e-sports.
3. We vullen het huidige Uitvoeringsprogramma voor *Spelen en sporten in de openbare ruimte* aan voor sportvoorzieningen in de openbare ruimte. Doel is voor iedereen een sport- of beweegplek binnen 10 minuten. In deze periode realiseren we 15 voorzieningen (zoals sport-, speel- of beweegtuinen en hardloop- en beweegroutes) met watertappunten. Dit doen we in samenspraak met en naar behoefte van de wijk.
4. We zetten het Volwassenenfonds door, zodat volwassenen met een laag inkomen kunnen blijven sporten.
5. We zetten in op evenementen voor inclusieve sporten (zoals rolstoelsport) en reserveren hiervoor een deel van de subsidie niet-strategische sporten.
6. We zetten in op het verkorten van wachttijden voor zwemlessen voor kinderen en volwassenen. We benutten het bestaande zwemwater efficiënt en investeren in voldoende capaciteit.

7. We verduurzamen sportaccommodaties en -velden met behoud van sportkwaliteit. Nieuwe voorzieningen realiseren we zo duurzaam en klimaatadaptief mogelijk, met ruimte voor innovaties zoals velden met warmtecollectoren gekoppeld aan gebiedsontwikkelingen.
8. We ondersteunen verenigingen bij vragen rond vrijwilligers, leden, bestuur en een veilig sportklimaat. En we zetten een buddysysteem op waarmee zij elkaar kunnen helpen. We borgen de verplichte basisnormen voor sociale veiligheid, zoals ondersteuning bij VOG-aanvragen en het opstellen van gedragscodes.
9. We laten de huur van sportaccommodaties niet harder stijgen dan de inflatie, zodat lidmaatschappen betaalbaar blijven.

CULTUUR, DESIGN EN ERFGOED

Eindhoven is een stad van technologie, design en kennis. Een stad van makers, waar ideeën ontstaan, ontwerp en experiment samenkomen en waar cultuur de stad een ziel geeft. Cultuur draagt bij aan een stad waar mensen zich thuis voelen. Het biedt ontspanning en verbindt mensen. Van podiumkunsten tot beeldende kunst en van carnaval tot vernieuwende subculturen, van amateurgezelschap tot Rijksmuseum: samen vormen zij het rijke culturele weefsel dat Eindhoven bijzonder maakt. We dragen eraan bij dat de stad en wijken dit zichtbaar uitstralen. Het is niet alleen iets van bepaalde stadsdelen zoals het centrum, maar voor alle Eindhovenaren toegankelijk en beschikbaar. We behouden en onderhouden ons erfgoed, bestaande tradities zoals de scouting en de gildes, en maken de Eindhovense geschiedenis beter zichtbaar. We koesteren de rauwe rafelranden van de stad, omdat juist daar de bewegingen ontstaan die Eindhoven vooruitbrengen.

Wij vergroten de impact van design en cultuur onder andere door te stimuleren dat het culturele aanbod doorgroeit naar het niveau dat past bij onze (inter)nationale positie. We verhogen ons cultuurbudget, zorgen voor betaalbare culturele ruimten en investeren in design, talentontwikkeling en de nachtcultuur. Dit doen we samen met onze makers, culturele instellingen, Stichting Cultuur Eindhoven en Design Development Eindhoven.

Doelstellingen

- Het aantal inwoners dat deelneemt aan of bezoeker is van kunst, muziek, theater en creatieve activiteiten stijgt van 83% in 2025 naar 90% in 2030.
- Meer culturele programmering buiten het centrum, in de wijken.
- Het oppervlak betaalbare culturele ruimtes stijgt substantieel.
- Het aantal initiatieven in de nachtcultuur neemt toe.
- De waardering voor het aanwezige erfgoed in de stad stijgt van een 7,2 naar een 7,5 in 2030.

Uitgangspunten

Van buiten

- Uitgangspunten voor de cultuursubsidies ten behoeve van de landelijke culturele basisinfrastructuur voor de periode 2025-2028.
- De Erfgoedwet.

Van onszelf

- De *Erfgoedagenda 2023-2026* continueren we met een uitvoeringsprogramma.
- Met de Intentieverklaring voor samenwerking over ontwikkeling, bouw en exploitatie van het Rijksmuseum Eindhoven, en het amendement *Komst Rijksmuseum hoort cultuursector te versterken*, is het Rijksmuseum een verrijking voor de culturele sector.
- We gaan uit van bestaand beleid en plannen, waaronder *Sharing the Vibes: Visie op een bruisend Eindhoven*, Cultuurbrief 2025-2028, *Beleidsplan Van Abbemuseum 2025-2028 De Tijd Vooruit*, actieplan *Cultuur in de wijk*, *Uitvoeringsagenda Erfgoed, Omgevingsprogramma Stedelijke en maatschappelijke voorzieningen.*

Dit gaan we doen

1. We verhogen ons cultuurbudget deze periode stapsgewijs naar het niveau van de grote steden. We kijken naar uitdagingen van bestaande culturele instellingen en investeren niet alleen in grote instellingen en evenementen, maar ook in makers, amateurkunst, bibliotheken, culturele ontmoetingsplekken en cultuur in de wijken.
2. We versterken ons creatieve ecosysteem, waar makers, kunstenaars, ontwerpers en culturele ondernemers de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en in de stad te kunnen blijven.

3. We faciliteren ook de komst van het Rijksmuseum in samenhang met versterking van het bestaande culturele ecosysteem, zowel inhoudelijk als financieel. We sparen waar nodig hiervoor via onze strategische investeringen, altijd in balans met culturele budgetten. We onderzoeken slimme koppelingen.
4. We kopen en beheren waar nodig zelf vastgoed voor betaalbare creatieve werkplekken en broedplaatsen. We zorgen voor lage huurtarieven voor een bepaalde tijd. Hiermee stimuleren we ondernemerschap en blijft er ruimte beschikbaar voor starters.
5. We komen – in samenwerking met Stichting Cultuur Eindhoven – met een fonds voor makers met aandacht voor het stimuleren van ondernemerschap.
6. Uiterlijk Q1 2027 hebben we een nieuwe cultuurvisie 2040, in samenhang met het IHP Cultuur. Deze heeft aandacht voor cultuur in de wijken, werkruimtes en financiering.
7. We geven de nachtcultuur een impuls en versterken de samenwerking met het Nachtcollectief. We gaan door met de Nachtambassade.
8. Met het invoeren van een brede stadspas geven we ook een impuls aan deelname aan onder andere culturele en sportieve activiteiten.
9. We werken aan een toekomstbestendig plan voor de centrale bibliotheek.
10. We pakken kansen voor effectiever gebruik van bestaande buurthuizen, scholen, wijkpodia, bibliotopen, wijkcentra en andere ontmoetingsplekken. Zo kunnen deze vaker gebruikt worden voor bijvoorbeeld cursussen, exposities, lezingen en cultuureducatie.
11. We plaatsen de komende vier jaar 50 erfgoedbordjes, we wijzen extra gemeentelijke monumenten aan en we stimuleren herstel van historische gevels in de binnenstad.
12. We kiezen voor een functioneel opslagdepot dat voldoet aan de wettelijke basisnormen.

EEN FIJNE EN VEILIGE STAD

WONEN

Wij willen dat Eindhoven een thuis kan zijn voor iedereen; voor inwoners die hier al wonen en voor mensen die hiernaartoe willen komen. Iedereen moet een passende en betaalbare woning kunnen vinden. We bouwen niet alleen met stenen, maar ook aan levendige buurten en sterke gemeenschappen.

Daarom zetten we vol in op het bouwen van woningen én op het beter benutten van bestaande voorraad. Met een goede mix aan woningen maken we het makkelijker om door te stromen: voor studenten, voor jongeren die zelfstandig willen wonen, voor starters en gezinnen, en voor ouderen die willen verhuizen in hun eigen buurt. We zorgen dat er ook plek is voor mensen in kwetsbare posities en mensen zonder thuis. Daarom bepalen we per gebied en wijk wat past en nodig is.

We realiseren ons dat de uitvoering ingewikkeld is en zetten alles op alles om het tempo te verhogen. Dit vraagt om doorbraken daar waar regels elkaar tegenwerken of vertragen. We zoeken de balans tussen het versoepelen en vereenvoudigen van regels én het vasthouden aan kwaliteit. Duurzaam bouwen en goede participatie is de norm. We weten dat niet alles in onze hand ligt, daarom blijven we nadenken en flexibel inspelen op wat mogelijk en nodig is. Daar richten we onze manier van werken en besluitvorming op in. We leren van de versnellingstafel en van de sterke samenwerking met corporaties en trekken dat ook door naar ontwikkelaars. We doen dit niet alleen, een goede samenwerking met regio, provincie en rijk is essentieel. We volgen interessante ontwikkelingen in het land om het mogelijk te maken om woningbouw te versnellen.

Uitgangspunten

Van buiten

- De woningcrisis is een nationaal probleem. De vraag naar woningen groeit in heel Nederland sneller dan het aanbod. Oorzaken zijn ruimtegebrek, tekort aan investeringskapitaal, regelgeving (onder andere stikstof), lange procedures/ beroepszaken, stijgende bouwkosten en de toenemende problematiek rond netcongestie.
- De Brainportdeal (2022), Beethovenconvenant (2024) en de recente MIRT afspraken.
- De Regionale Woondeal en de afspraken over de versnelling woningbouw in het Beethovenconvenant zijn leidend.
- Het kabinet werkt aan maatregelen op het gebied van woningbouw.

Van onszelf

- We continueren de succesvolle werkwijze *Eindhoven Bouwt Door*. Een eventuele wettelijke norm op percentages betaalbaarheid, vertalen we naar de bedragen die wij uitgeven voor woningbouw.
- We gaat uit van het in 2024 ondertekende convenant *Biobased bouwen en telen in de Metropoolregio Eindhoven.*
- Het woonbehoefteonderzoek 2024 van Companen is richtinggevend.
- We zetten het *Actieplan studentenhuisvesting* door.
- De *Beleidsregel groen en water bij ruimtelijke ontwikkelingen 2026* hanteren we als richtlijn.
- We houden vast aan eerder getekende anterieure overeenkomsten.

Doelstellingen

- In totaal 21.500 woonplekken opgeleverd of in aanbouw in de periode 2026-2030.
- We spannen ons in om daarbinnen 3.000 studenteneenheden in aanbouw te nemen tot en met 2029.
- We spannen ons in om mensen te laten doorstromen binnen hun eigen wijk.

Dit gaan we doen

Beter benutten van de bestaande woningvoorraad

1. Met splitsen, optoppen, uitplinten, aanplakken, mantelzorg-woningen en door transformatie voegen we 1.000 woningen toe in vier jaar.
2. Met woningdelen en hospitaverhuur creëren we 1.500 woon-plekken in vier jaar.
3. We starten met een ambtelijk 'doorstromingsteam' om meer initiatieven te stimuleren en versnellen, knelpunten in de uitvoering te doorbreken en besluitvorming voor te leggen over belemmerende en tegenstrijdige regels.
4. In het kader van het beter benutten van de bestaande woning-voorraad, kijken we ook naar hospitaverhuur, friendswonen, vergunningsvrij woningdelen voor meer dan twee personen en de 30-meterregel (specifiek voor studenten). Over dat laatste vragen we advies aan het Platform Kamerbewoning en Woningsplitsing, rekening houdend met de leefbaarheid in de buurt en na het huidige overgangsrecht.
5. We vragen woningcorporaties de maatregel 'Van Groot naar Beter' te verruimen, zodat ook andere huurders gestimuleerd en geholpen worden te verhuizen naar een beter passende, vaak kleinere, woning.

Bouwen naar behoefte

6. Gemiddeld 72% van alle nieuwbouwwoningen betaalbaar te bouwen, voor het middensegment en 30% sociaal. En dit geldt ook voor de bestaande gebiedskaders en -ontwikkelingen. Daarbij geven we ruimte aan maatwerk per wijk of gebied door in te spelen op de bestaande omgeving: dit kan ook betekenen dat het soms meer betaalbaar of sociaal kan zijn en andersom. Nieuwe woningen zijn – naast groene openbare ruimte en voldoende voorzieningen – een aanvulling op wat er al is en een verbetering van de wijk.
7. Ook bij nieuwe ontwikkelingen kijken we naar plekken voor mensen in kwetsbare posities en dak- en thuislozen.
8. We stimuleren dat een deel van de nieuwe woningen met voorrang gaat naar mensen met essentiële beroepsgroepen (zorg, onder-wijs en veiligheid). En ook naar bewoners uit de wijk, zodat zij makkelijker kunnen doorstromen. Bijvoorbeeld een senior die verhuist van een groot huis naar een appartement of een jongere die voor het eerst zelfstandig gaat wonen. Met ontwikkelaars spreken we dit privaatrechtelijk af en we onderzoeken of we deze voorrang ook in de nieuwe huisvestingsverordening kunnen gaan regelen.
9. We zijn zeer terughoudend met *short stay* en heel kleine studio's, omdat we zien dat het vooral een middel is om een ontwikkeling financieel rendabel te maken en niet in een kwalitatieve woon-behoefte voorziet.
10. Netbewust bouwen door zoveel mogelijk woningen aan te sluiten op het elektriciteitsnet, tegen een zo laag mogelijke netbelasting.
11. Woningbouwcorporaties positie geven bij grote gebiedsont-wikkelingen.
12. Een diversiteit aan woonvormen stimuleren, waaronder collec-tieve woonvormen, particulier initiatief en woonzorgcombinaties.

GEBIEDSONTWIKKELINGEN

Eindhoven groeit snel. Steeds meer mensen willen hier wonen, zich makkelijk verplaatsen en in hun buurt naar school kunnen, zorg vinden, boodschappen doen, ontspannen en sporten. Op dit moment is de ontwikkeling in een aantal gebieden al in volle voorbereiding en uitvoering. De volgende grote gebiedsontwikkelingen zijn cruciaal om de grote woonopgave én de sociale opgave te halen: KnoopXL, Groots Gestel, Stadhuisplein, Binnenstad, Stadshart Woensel, Spoorzone, Kanaalzone Zuid, Sectie-C en MMC/Peppelrode. We hebben in deze ontwikkelingen nadrukkelijk oog voor groene, toegankelijke en inclusieve straten en pleinen. Goede ontsluiting en het voorkomen van parkeeroverlast zijn belangrijke voorwaarden. Ook maken we ruimte voor voorzieningen. Zo worden buurten prettiger, sociaal sterk en gezonder om in te wonen en kunnen mensen zich er thuis voelen.

Samen met onze partners provincie en Rijk, woningcorporaties en projectontwikkelaars werken we hier hard aan. Op de aanpassingen uit dit akkoord of (toekomstige) beleidswijzigingen na, houden we vast aan de bestaande gebiedsvisies en -kaders en we zetten ons maximaal in om deze ontwikkelingen tot een succes te maken.
Dit vraagt, zeker in het gewenste tempo, een grote inspanning van alle betrokkenen. Daarom pakken we knelpunten in de uitvoering proactief aan en we realiseren ons dat - in de verdeling van schaarse ruimte, middelen en tijd - hierbij ook lastige keuzes aan de orde kunnen zijn.

We zien ook in de bestaande stad kansen om te werken aan levendige buurten en wijken met een mix aan wonen, voorzieningen en bedrijvigheid. We kijken waar we in bestaande woonwijken, buurt- en wijkwinkelcentra en bedrijventerreinen, extra woningen, bedrijvigheid en voorzieningen kunnen toevoegen. Bijvoorbeeld door wonen boven winkels en nieuwe combinaties van wonen en werken. Zo voegen we waarde toe voor de bestaande en nieuwe bewoners.

Doelstellingen

- Nieuwbouwontwikkelingen leiden – ook in de omliggende bestaande buurten – tot een merkbare verbetering van de leefbaarheid en extra voorzieningen.
- De aanbesteding van het busstation is gestart.
- De financiering voor de spooruitbreiding (stap 3: perrons) is geregeld.
- De fietsenstalling aan de zuidkant van het station en District-E zijn we aan het bouwen en de nieuwe Fuutlaan wordt aangelegd.
- Sociaal-maatschappelijke ontwerpprincipes en gezondheid standaard meewegen in alles wat we bouwen en doen.

Uitgangspunten

Van buiten

- De regionale Woondeal.
- We realiseren de huidige NOVEX-afspraken.
- Vanaf 1 juli 2026 zijn we afhankelijk van het maatschappelijk prioriteringskader van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) voor netcapaciteit.

Van onszelf

- De vastgestelde gebiedsvisies en -kaders vormen de basis.
- We bouwen niet in de groene hoofdstructuur.

Dit gaan we doen

1. We brengen in kaart welke woonlocaties in de stad zich lenen voor meer functiemenging, door toevoeging van voorzieningen en bedrijvigheid.
2. We maken een plan van aanpak om minimaal vier verouderde buurt- en wijkwinkelcentra en/of buurthuizen om te vormen naar nieuwe levendige wijkcentra met extra woningen.
3. Aan de randen van KnoopXL benutten we ook mogelijke, toekomstige kansen om extra kwalitatieve invulling te geven aan de ontwikkeling van de stad. Ook maken we in KnoopXL ruimte voor culturele voorzieningen en voegen we in ieder geval één extra culturele hotspot toe, naast het Rijksmuseum.
4. We komen op korte termijn met aangepaste lagere parkeernormen voor de gebiedsontwikkeling Fellenoord.
5. We werken in regionaal verband samen met Best, Oirschot, Eersel en Veldhoven aan het gebiedskader voor de noordwestflank en met Nuenen, Helmond, Deurne en omliggende gemeenten aan het gebiedskader voor de oostflank Brainport, beide vanuit de recente MIRT-actualisatie.
6. Focus op uitvoering en meer regie door:
   - Het actief voeren van grondbeleid.
   - Een doorbraak-aanpak op ambtelijk en bestuurlijk niveau zodat we sneller knopen kunnen doorhakken en besluiten kunnen nemen om projecten te versnellen of vlot te trekken, waaronder:
     - Een frequent ‘escalatie-uurtje’ bij de wethouder om eerder signalen van binnen en buiten te krijgen over vertragende knelpunten en mogelijke kansen tot versnelling.
     - Gelijk aan de samenwerkingsdag met woningcorporaties gaan we samenwerken met de grote projectontwikkelaars.
   - Lokale regels die vaker vertragend blijken te werken of woningbouwplannen financieel onhaalbaar maken, houden we tegen het licht.
   - We geven prioriteit aan aanvragen voor een omgevingsvergunning voor het bouwen van 10 woningen of meer en hanteren als hoofdregel een maximale beslistermijn van 8 weken.
7. Om de woningbouw vlot te trekken, onderzoeken we samen met geïnteresseerde banken of we een gezamenlijke Brainport Bouwfinanciering mogelijk kunnen maken, om financiële onzekerheid te verminderen en rentekosten omlaag te brengen.
8. We starten een onderzoek naar een Garantiefonds voor het afkopen van risico’s in het ontwikkelproces, primair gericht op het op gang brengen van stagnerende middeldure woningbouw, coöperaties en woonzorgconcepten.
9. De stad maakt een grote ontwikkeling door, veel gebieden zijn in voorbereiding of uitvoering. We denken ook na over de toekomst. Daarom starten we in de tweede helft van deze periode met een ruimtelijk onderzoek naar nieuwe ontwikkelmogelijkheden voor de lange termijn.

SCHAALSPRONG VAN SOCIAAL-MAATSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN

De ontwikkeling van de regio is krachtig en biedt kansen. We bouwen hier aan een innovatieve en duurzame economie van wereldklasse. Onze grote opgave is ervoor te zorgen dat iedereen van deze groei profiteert en de stad fijn en in balans blijft. Dat inwoners zich thuis voelen, elkaar blijven ontmoeten en dat de leefbaarheid en betaalbaarheid in zowel nieuwe gebieden als bestaande wijken blijvend zijn gewaarborgd. De druk op de stad vraagt om een versterking van het sociale weefsel, waarbij de gehele sociaal-maatschappelijke infrastructuur meegroeit.

Met het Beethovenconvenant is er een stevige impuls gegeven aan de schaalsprong. Operatie Beethoven is pas voltooid wanneer ook de sociale opgaven zijn ingevuld, want deze schaalsprong gaat verder dan alleen het bouwen van woningen en infrastructuur. We bouwen ook aan een samenleving van wereldklasse. We kiezen voor een bijpassende ambitieuze investeringsagenda voor de sociaal-maatschappelijke voorzieningen in de bestaande stad en nieuwe gebieden. We zetten daarom nog steviger in op een inclusieve, groene en veilige openbare ruimte en voldoende voorzieningen. Daarbij werken we aan een breed aanbod van onderwijs, zorg, sport, cultuur en ontmoetingsplekken. De kansen die de Brainport-partners, provincie, Den Haag en Brussel ons bieden, benutten we maximaal.

De groei geeft kansen en legt druk op onze stad en voorzieningen. Daarom nemen wij stevig de regie met een impuls op deze sociale opgave door te initiëren, investeren of faciliteren en verbinden. Samenwerking en gezamenlijke verantwoordelijkheid met het bedrijfsleven, de maatschappelijke partners én inwoners is hierbij essentieel. De vereniging Brainport voor Elkaar is een voorbeeld van wat gedeeld eigenaarschap kan betekenen. Want het maken en dragen van een sociale stad doen we niet alleen, een sociale stad bouw je samen.

Met investeringen in de schaalsprong van sociaal-maatschappelijk voorzieningen bedoelen we:
- Sport en spel, inclusief bewegen in de openbare ruimte
- Onderwijs: voorschoolse- of vroegschoolse educatie, primair en voortgezet onderwijs en internationalisering
- Cultuur
- De sociale basis: buurtontmoeting, buurthuizen, voorzieningen voor vrijwilligers, bibliotopen en programmering in verbinding en ontmoeting, met name vanwege de toenemende internationalisering
- Groene ontmoetingsplekken in de openbare ruimte
- Publieke gezondheidszorg zoals huisartsenzorg en geboortezorg.

Uitgangspunten

Van buiten
- Het Beethovenconvenant.
- De voorzieningenstrategie van de Metropoolregio Eindhoven.

Van onszelf
- We sturen met het Eindhovense *Programma gezonde en fysieke leefomgeving* en het *Programma stedelijke en maatschappelijke voorzieningen*, inclusief bijbehorende prioriteiten en het principe van 15-minutenstad.
- De Brainport Balans Check.
- Als we investeren in stenen moet de exploitatie inzichtelijk zijn.
- We handelen vanuit de principes uit de *Koers Sociaal (2)040*.

Doelstellingen

- Het aantal sociaal-maatschappelijke voorzieningen stijgt substantieel, zowel in nieuwe gebieden als in de bestaande stad.
- We maken in deze periode twee nieuwe deals met substantiële bijdrage.
- Uit de Brainport Balans Check blijkt dat de brede welvaart toeneemt en de kloof in de stad afneemt.
- Het bereik van Brainport voor Elkaar wordt vergroot, in 2030 zijn 250 werkgevers aangesloten.

Dit gaan we doen

1. We zetten deze periode stevig in op voorzieningen die bijdragen aan de sociale schaalsprong die nodig is vanwege de groei van de stad. We investeren in fysieke voorzieningen en – waar passend en nodig – in beheer en exploitatie of in subsidies voor programmering. Daarbij richten we ons zowel op de benodigde groei als op het inlopen van achterstanden. Dit doen we in de bestaande stad én in nieuwe gebieden. We creëren structurele financiële ruimte en reserveren middelen voor toekomstige investeringen. We zetten deze en bestaande middelen in om cofinanciering te realiseren met publieke en private partners. Daarnaast onderzoeken we mogelijkheden om – bijvoorbeeld samen met zorgverzekeraars – nieuwe financieringsmodellen voor sociale investeringen te ontwikkelen, zodat kosten en baten evenwichtiger worden verdeeld.
   We gaan vol aan de slag met deze cruciale voorzieningen en weten dat we niet overal grip op hebben. Met deze investeringen zetten we een ambitie neer en spannen wij ons maximaal in. We zetten hiermee een stap extra om de stad in balans te houden. We monitoren de resultaten en sturen indien nodig bij. In Q4 2028 kijken we hoever we zijn met een onafhankelijk onderzoek en evalueren we of deze aanpak werkt. Als we – in dialoog met de raad – vinden dat het tempo van realisatie van de schaalsprong van sociaal-maatschappelijke voorzieningen niet snel genoeg gaat, dan komt het college met scenario's om te temporiseren door bijvoorbeeld BIC3/mix nog niet uit te geven en/of extra te investeren.
2. We blijven bestuurlijk betrokken bij Brainport voor Elkaar om een kwalitatieve impuls te geven en de impact van de Sociale Brainport Agenda te vergroten. Via ons netwerk enthousiasmeren en stimuleren we meer werkgevers - bedrijfsleven, onderwijsinstellingen, maatschappelijke partners en andere gemeenten - om mee te doen en lid te worden van de vereniging, zodat we meer werknemers bereiken.
3. Bij nieuwe gebiedsontwikkelingen en in de bestaande stad werken we standaard aan ruimte voor voorzieningen. In elk gebiedskader en in de stadsdeelplannen nemen we op welke voorzieningen nodig zijn en welke rol we als gemeente pakken om dit te realiseren.

LEEFBARE WIJKEN EN BUURTEN

Een groot deel van ons dagelijks leven vindt plaats in de eigen buurt. Daarom werken we aan buurten en wijken die fijn en veilig zijn, waar we omkijken naar elkaar. Mensen hebben allemaal hun eigen gewoontes en we wonen op korte afstand. Dat betekent dat we een beetje rekening met anderen moeten houden en elkaar aanspreken. We willen dat mensen anderen helpen en onderling vertrouwen hebben. Juist in een internationale stad als Eindhoven is dat belangrijk, omdat familie niet altijd dichtbij woont en mensen niet altijd om hulp durven vragen.

Elke wijk in Eindhoven is anders en uniek. Daarom werken we wijkgericht. Dat betekent dat we niet altijd één maatregel over heel Eindhoven uitrollen, maar per wijk samen met bewoners kijken wat nodig is. We investeren ongelijk voor gelijke kansen. Waar in de ene wijk de woonomgeving sterk moet verbeteren, is het in andere wijken vooral belangrijk om de kwaliteit te behouden. Daarbij hebben we oog voor álle wijken, ook waar het goed lijkt te gaan: omdat het uitblijven van investeringen op termijn tot verloedering kan leiden. Onze gebiedscoördinatoren zijn zichtbaar in de buurt en werken samen met vele partners, zoals handhavers, wijkagenten, jongerenwerkers en zorgmedewerkers.

Doelstellingen

- De sociale cohesie stijgt gemiddeld van 5,9 in naar 7 in 2030.
- De leefbaarheid neemt toe: steeds meer buurten kleuren groener op de kaart van de Buurtkijker.
- In elke wijk is minimaal één laagdrempelige ontmoetingsplek beschikbaar; de eerste zeven bibliotopen zijn uiterlijk in 2026 geopend.

Uitgangspunten

Van onszelf

- Beleid op (buurt)ontmoeting *Verbinding maak je samen* zetten we door.
- We verbinden het *Toekomstbestendig Vrijwilligersbeleid (2024)* aan buurthuizen, wijkcentra en andere ontmoetingsplaatsen
- We geven verder uitvoering aan Pact Woensel-Zuid.
- We geven verder uitvoering aan het gebiedsgericht werken met gebiedscyclus en stadsdeelteams.

Dit gaan we doen

1. We stimuleren dat meer mensen in Eindhoven iets voor een ander doen, zodat mensen elkaar beter leren kennen en zich thuis voelen in de wijk. Bijvoorbeeld met een maatschappelijke stage of diensttijd en initiatieven waarbij bewoners met elkaar de wijk opruimen.
2. We investeren in de sociale basis en in buurthuizen als huiskamer van de buurt. Buurthuizen worden maximaal ondersteund en krijgen extra functies, zoals een zorg- of hulploket en bibliotheek. We zorgen voor voldoende ontmoetingsplekken in de buurt en investeren in verbindende buurtactiviteiten, minimaal 1 initiatief per 2 jaar per buurt.
3. We organiseren stadsdialogen over hoe we met elkaar, de stad en de buurt omgaan en dit koppelen we aan *Het Eindhoven van de toekomst.*
4. Midden 2027 is in elk stadsdeel een stadsdeelplan opgesteld samen met bewoners, gekoppeld aan de gebiedscyclus. Per wijk bereiken we tenminste drie concrete, zichtbare resultaten per jaar.

5. We zorgen voor voldoende budget zodat buurtverenigingen en gebiedscoördinatoren kleine zaken snel kunnen realiseren.
6. Naast nieuwe gebiedsontwikkelingen investeren we ook in bestaande wijken die een opknapbeurt kunnen gebruiken.
7. We kijken hoe we in de P&C-cyclus zichtbaar kunnen maken welke concrete zaken we per wijk gaan doen.
8. De afgelopen jaren is geïntensiveerd in plaagdierenbestrijding, dit zetten we door. We houden in de gaten wanneer we in moeten springen bij grote overlast, bijvoorbeeld in relatie tot de volksgezondheid.

VEILIGHEID

Veilige buurten en straten vormen de basis voor prettig wonen en samenleven. In Eindhoven moet iedereen zichzelf kunnen zijn, en zich vrij en beschermd voelen: op straat, thuis, online en in de publieke ruimte.

Dit vraagt om een aanpak waarin voorkomen, beschermen en verbinden vooropstaat. We bouwen aan buurten waar mensen naar elkaar omkijken en voor elkaar opkomen. We zetten in op het tegengaan van straatintimidatie en het versterken van sociale veiligheid. We hebben de ambitie om de politie te ontlasten en zorgen voor een tijdige inzet van de juiste professionals op de juiste plek, zoals jongerenwerkers, de wijk-GGD en straat- en horeca-stewards. We investeren in de inrichting van de openbare ruimte, toegankelijke voorzieningen, zichtbaarheid en aanwezigheid van onder andere boa's in de buurt en betrokkenheid van inwoners bij hun omgeving. Daarbij werken we intensief samen met buurt-preventieteams.

Eindhoven heeft net als andere grote steden te maken met complexe veiligheidsvraagstukken. Samen met onze veiligheidspartners blijven we inzetten op de bestrijding van ondermijning en georganiseerde criminaliteit. Waar het uit de hand loopt en grenzen worden overschreden, treden we stevig op. In het licht van geopolitieke ontwikkelingen en externe dreigingen versterken we de weerbaarheid van onze inwoners en de vitale infrastructuur.

Uitgangspunten

Van buiten

- Landelijke wetgeving.
- De politiesterkte in basisteams is afhankelijk van middelen vanuit het Rijk.

Van onszelf

- We werken op dit moment aan het *Integraal Veiligheidsplan 2027-2030* als opvolger van het *Beleidskader Veiligheid 2023-2026*. De aanpak Straatintimidatie maakt daar onderdeel vanuit.
- We voeren het burgerberaad *Veiligheid op straat* uit volgens het raadsbesluit.
- Het recent vastgestelde Programmaplan *Preventie met gezag 2026-2029.*
- Samenwerking met veel partners zoals de Veiligheidsregio Zuidoost-Brabant, Politie, RIEC, Zorg- en Veiligheidshuis, het Rijk, GGzE en de (wijk)GGD.

Doelstellingen

- We laten het aantal wijkboa's in de stad in de komende vier jaar groeien, waardoor iedere wijk in 2030 vaste wijkboa's heeft.
- Het bestuurlijk interventieteam Eindhoven (BITE) wordt jaarlijks gemiddeld minimaal een keer per week ingezet in de strijd tegen ondermijning.
- De positieve trend in het rapportcijfer 'Veiligheid in de buurt' wordt voortgezet van een 7,2 in 2025 naar een 7,5 in 2030.

Dit gaan we doen

1. We vergroten de capaciteit van handhaving met 20 fte in de komende vier jaar. Elke wijk krijgt een vaste wijkboa. Dit is een bekend gezicht. We zorgen dat deze op verschillende tijdstippen, ook na tienen en in de buurten aanwezig is. Ook zetten we per stadsdeel tenminste één wijk-GGD'er in.
2. We stimuleren dat er vitale buurtpreventieteams zijn in alle wijken en ondersteunen ze met voldoende budget. We zorgen voor intensieve contacten met de wijkagent en wijk-boa.
3. We zorgen voor langjarige inzet van horeca- en straatstewards, zodat er continuïteit ontstaat. Met de inzet van onder andere sociaal psychiatrisch verpleegkundigen zorgen we voor laagdrempelige zorg op straat voor mensen met onbegrepen gedrag, waardoor er enerzijds passende hulp geboden wordt en anderzijds de inzet van politie en handhaving bij deze problematiek teruggedrongen wordt. We zorgen dat elke wijk tenminste één jongerenwerker heeft. In wijken waar meer jeugdproblematiek speelt, breiden we dit aantal uit.
4. We intensiveren de inzet van het bestuurlijk interventieteam (BITE) naar gemiddeld één keer per week, daarnaast onderzoeken we of een brede aanpak zoals BITE ook opgezet kan worden voor de aanpak van woonoverlast.
5. We continueren de geïntensiveerde aanpak met politie, OM en belastingdienst om de ondermijnende criminaliteit in de Kruisstraat/Woenselse Markt aan te pakken. Hiervoor voert de gemeente een vergunningsplicht voor alle ondernemingen in.
6. Samen met partners werken we aan een persoonsgerichte aanpak van notoire overlastplegers. We komen intensiveren de aanpak tegen seksueel geweld, kindermishandeling, huiselijk geweld en femicide. Ook onderzoeken we de mogelijkheid voor een expertisecentrum geweld, bijvoorbeeld een Filomenahuis, in Eindhoven waar professionals samenwerken onder één dak om inwoners te helpen die te maken hebben met extreme situaties van partnergeweld of kindermishandeling.
7. We vinden het belangrijk dat we plekken waar vrouwen en LHBTIQ+ groepen zich onveilig voelen, aanpakken. Vooruitlopend op de uitkomsten van het Burgerberaad *Veiligheid op straat*, pakken we meldingen over sociaal onveilige plekken in de stad al concreet op. We zetten de aanpak van straatintimidatie voortvarend door. De uitvoering van de adviezen van het Burgerberaad volgt vanaf 2027.
8. We investeren in bewustwording en zelf- en samenredzaamheid onder inwoners en ondernemers, zodat zij weerbaarder, veerkrachtiger en beter voorbereid zijn op mogelijke verstoringen. We beschermen onze vitale infrastructuur tegen externe dreigingen en monitoren structureel de (digitale) risico's.

DIVERSITEIT EN INCLUSIE

Wij vinden het belangrijk dat Eindhoven een stad is waar iedereen zich thuis, veilig en welkom voelt en volwaardig kan meedoen. Diversiteit zien we als kracht. We staan voor een samenleving waarin iedereen zichtbaar zichzelf kan zijn, en waarin verschillen verbinden in plaats van verdelen. Inclusie is voor ons een vast uitgangspunt in alles wat we doen. Dat kunnen we niet alleen: samenleven is een werkwoord en vraagt inzet van ons allemaal. Dit vraagt om interesse in de ander en respect voor elkaar. Daarom zetten we in op gelijke kansen, goede toegankelijkheid en sterke gemeenschappen, waaronder ook onze religieuze en levensbeschouwelijke organisaties.

We hebben extra aandacht voor inwoners die drempels ervaren, bijvoorbeeld door hun achtergrond, identiteit, seksuele voorkeuren, gender, beperking of sociaaleconomische positie. We sluiten onze ogen niet voor het feit dat diversiteit soms ook spanning geeft in de samenleving. Discriminatie en uitsluiting accepteren we niet en pakken we actief aan.

Uitgangspunten

Van buiten

- We werken vanuit bestaande nationale en internationale kaders, waaronder het VN-Verdrag Handicap, anti-discriminatie-wetgeving en maken gebruik van relevante subsidiemogelijkheden vanuit het Rijk en Europa.

Van onszelf

- Het *Beleidsplan Diversiteit & Inclusie* blijft onze leidraad en het bestaande Uitvoeringsprogramma *Inclusief Samenleven* en de *Lokale Inclusie Agenda* zetten we door.
- We zijn en blijven een Regenboogstad.

Doelstellingen

- Het aandeel inwoners dat bekend is met het Meldpunt Discriminatie.nl stijgt van 18% naar 35% in 2030.
- Eindhovenaren voelen zich meer verbonden met elkaar en er is meer structureel contact onderling.
- We vergroten het bewustzijn van en respect voor verschillen en overeenkomsten in de samenleving. En versterken gelijkwaardigheid en rechtvaardigheid.

Dit gaan we doen

1. We verlengen het uitvoeringsprogramma *Inclusief Samenleven* en maken een uitvoeringsagenda om bestaande en nieuwe initiatieven en samenwerkingen duurzaam te ondersteunen en partners continuïteit en zekerheid te bieden.
2. We borgen de initiatieven Pride en Keti Koti langjarig, naast de langlopende evenementen in de stad zoals de Lichtjesroute en carnaval.
3. We geven uitvoering aan het *Regenboogstembusakkoord* en ondersteunen initiatieven zoals de Week van Respect.
4. We monitoren doorlopend de toegankelijkheid van de publieke ruimte en verbeteren jaarlijks de fysieke, digitale of sociale toegankelijkheid van minimaal 5 (evenementen)locaties of voorzieningen, zoals buurthuizen.

INTERNATIONALISERING

De komende vijftien jaar groeit Eindhoven met circa 50.000 nieuwe inwoners. Hierdoor verandert de samenstelling van de stad. In 2026 heeft 21% van onze inwoners een niet-Nederlandse nationaliteit en het aandeel Eindhovenaren met een niet-Nederlandse herkomst groeide van 25% in 2005 naar bijna 50% in 2026. Jaarlijks vestigen zich mensen van over de hele wereld om hier te wonen, studeren en werken. Deze internationale gemeenschap is divers en bestaat onder andere uit studenten, kenniswerkers, arbeidsmigranten, asielzoekers en statushouders. Het gaat om nieuwkomers die hier tijdelijk of voor langere tijd verblijven, dat verrijkt onze stad. De kans is groot dat nieuwe buren straks van origine een andere taal spreken.

Voor ons gaat internationalisering verder dan alleen economische groei en talentontwikkeling. Het draait om een goede balans tussen internationale aantrekkingskracht en de leefbaarheid in de stad. Daarbij staat participatie van internationals en de verbinding met inwoners centraal. Dit vraagt inzet van de international zelf én van werkgevers, buurtbewoners en andere inwoners van de stad. We willen dat internationale inwoners hun weg weten te vinden en zich verbonden voelen met de stad en haar inwoners. Het leren van de Nederlandse taal vormt daarbij een belangrijke basis om volwaardig deel te nemen aan werk, onderwijs en samenleving. Kom je naar Eindhoven, dan willen we dat je je welkom voelt, hier echt thuis kunt zijn. Wie zich hier vestigt, krijgt kansen. We verwachten ook dat iedereen meedoet, de taal leert en actief verbinding zoekt.

Uitgangspunten

Van buiten

- Instroom van internationals is veranderlijk en afhankelijk van geopolitieke ontwikkeling, Europees beleid en Rijksbeleid.
- We houden ons aan de spreidingswet.

Van onszelf

- Vanuit economisch perspectief hanteren we de *Regionale Visie op Internationaal Talent (2024)* en het *Strategisch Arbeidsmarktplan Regio Zuidoost Brabant*, op sociaal gebied het uitvoeringsprogramma *Inclusief Samenleven*.
- We bieden ondersteuning voor diverse groepen via onder andere het Holland Expat Center South, Work in NL-informatiepunt Zuidoost Brabant en Team Migratie.
- Beleidsplan *Welkom in Eindhoven.*
- De bed-bad-brood-regeling.

Doelstellingen

- Het aantal inwoners dat moeite heeft met lezen, spreken en schrijven van Nederlands daalt van 18% naar 10% in 2030. Binnen 6 maanden is elke nieuwkomer begonnen aan taalles.
- We vergroten ontmoeting tussen internationals en andere Eindhovenaren om sociale cohesie en verbondenheid te versterken. Het aantal internationals dat meedoet aan vrijwilligerswerk stijgt.
- We spreiden evenementen en bijeenkomsten gericht op het verbinden van oude en nieuwe Eindhovenaren beter over de stad.

Dit gaan we doen

1. We zorgen voor toegankelijke en betaalbare taallessen, samen met partners in de stad, die aansluiten bij verschillende doelgroepen en levensfases. Bestaande programma's zoals Taalkracht en de werkgeversaanpak versterken we, zodat meer internationals snel gebruik maken van het aanbod.
2. We borgen de samenwerking tussen bestaande loketten voor internationals en vergroten de bekendheid en vindbaarheid van deze loketten.
3. De toenemende internationalisering vraagt een verdere gezamenlijke aanpak en inzet om internationale inwoners goed te laten landen en mee te laten doen. We intensiveren de informatie en inzet voor nieuwkomers en werkgevers over ondersteuning bij het leren van de Nederlandse taal en cultuur, het vinden van onderwijs en (vrijwilligers)werk en mogelijkheden om anderen te ontmoeten via sport en cultuur.
4. We faciliteren en stimuleren initiatieven en evenementen gericht op het verbinden van oude en nieuwe Eindhovenaren.
5. We ondersteunen dat internationals actief worden in de maatschappij. Dit doen we door het stimuleren van bijvoorbeeld stages, maatschappelijke activiteiten, vrijwilligerswerk en lidmaatschappen bij verenigingen. Hierbij betrekken we vrijwilligersorganisaties. Ook stimuleren we initiatieven die partners van internationals begeleiden richting werk.
6. We zetten het *Actieplan EU-Arbeidsmigranten* door en herijken dit, inclusief de pilot voor dakloze EU-arbeidsmigranten.
7. We zijn trots op programma's als *Welkom in Eindhoven* waardoor nieuwkomers vanaf dag één kunnen meedoen door te starten met het leren van de Nederlandse taal, werk of vrijwilligerswerk. Hier geven we verdere uitvoering aan. We ontwikkelen leer-werktrajecten met statushouders in bijvoorbeeld de zorg en techniek, waarbij we werk en taalonderwijs combineren.
8. We zorgen voor fatsoenlijke opvang van asielzoekers en nemen een eerlijk aandeel in de landelijke opgave. We sluiten onze ogen niet voor wat er in de wereld gebeurt. We vangen asielzoekers op in locaties verspreid over de stad. We maken deze locaties flexibel zodat ze kunnen mee-ademen met daling en stijging van asielinstroom. We zoeken naar definitieve locaties ter vervanging van de huidige tijdige locaties.

INWONERS- EN OVERHEIDSPARTICIPATIE

Eindhovenaren houden van hun stad en willen graag meedenken over de toekomst van Eindhoven. We vinden het belangrijk dat we samen met inwoners de stad maken. Participatie speelt daarin een centrale rol. Inwoners doen al veel voor hun buurt en weten wat er speelt en nodig is. Daarom geven we bewoners(organisaties) meer verantwoordelijkheid voor plannen in hun gebied, zoals het groen, de inrichting van de openbare ruimte en de inzet van handhaving.

We werken samen met actieve inwoners en initiatieven, maar houden oog voor het 'stille midden' en stemmen die minder snel gehoord worden. We passen onze aanpak aan per project en geven ruimte voor innovatie. Zo betrekken we zoveel mogelijk verschillende inwoners bij het meedenken over de stad. Hiermee verbeteren we de kwaliteit van ontwikkelingen en vergroten we het begrip voor keuzes en beslissingen die we maken.

Het moet makkelijk zijn om actief mee te kunnen doen als inwoner. Daarbij streven we naar een evenwichtige afspiegeling van onze inwoners. Goede communicatie en heldere taal zijn hierbij belangrijk. We geven vooraf duidelijk aan waarover meegedacht kan worden en wat beïnvloedbaar is. Zo zorgen we voor de juiste verwachtingen bij inwoners. Tegelijkertijd realiseren we ons dat het niet mogelijk is om iedereen tevreden te stellen met de besluiten van de gemeente.

Uitgangspunten

Van buiten

- Externe initiatiefnemers en partners hebben een rol in het betrekken van inwoners en andere belanghebbenden.

Van onszelf

- De *Nota Inwoners- en Overheidsparticipatie*, de *Nota Participatiebeleid Omgevingswet* en de *Verordening inwonersparticipatie 2023* zijn onze kaders, het uitdaagrecht is daaraan toegevoegd.
- Met *Het Eindhoven van de Toekomst* stimuleren we de betrokkenheid van inwoners en partners bij de ontwikkeling van de stad.
- Het *Eindhovens Statuut* geeft vorm aan participatie met huurders bij renovatie- en sloopprojecten.

Doelstellingen

- Het aandeel inwoners dat aangeeft voldoende mogelijkheden te hebben om ideeën en initiatieven over ontwikkelingen in de stad of buurt te realiseren, stijgt van 35% in 2025 naar 40% in 2030.
- Het aandeel stemgerechtigde inwoners dat stemt tijdens de volgende gemeenteraadsverkiezingen is toegenomen van 44,4% naar 50%.
- De waardering voor het gebruik van heldere en begrijpelijke taal door de gemeente stijgt van 62% in 2025 naar 75% in 2030.
- Het aandeel mensen dat zich het afgelopen jaar heeft ingezet voor de buurt neemt toe van 34% in 2025 naar 50% in 2030.

Dit gaan we doen

1. We ondersteunen initiatieven uit de buurt, bijvoorbeeld wanneer bewoners zich inzetten voor het onderhoud van groen, een bijdrage leveren aan de veiligheid of activiteiten organiseren die de sociale cohesie versterken.
2. Elke buurt krijgt een eigen buurtbudget. Inwoners bepalen via hun bewonersvereniging wat daarmee gebeurt.
3. We voeren acties uit om politieke betrokkenheid te vergroten en om zichtbaar te maken hoe je als inwoner mee kunt doen. Bestaande campagnes zoals *Mijn stad, mijn stem* zetten we door.
4. We voeren het burgerberaad *Veiligheid op straat* uit en evalueren of we dit instrument opnieuw in kunnen zetten.
5. We leren van initiatieven van de Jeugdraad en Jong040 en in het licht van de vergrijzing kijken we ook hoe we ouderen meer stem kunnen geven. Daarnaast onderzoeken we hoe we mensen met een internationale achtergrond beter kunnen bereiken en betrekken. En we vragen ervaringsdeskundigen, zoals mensen met een lichtverstandelijke beperking, om mee te denken en doen.
6. We maken alle informatie over participatie ook in het Engels beschikbaar en waar relevant in andere talen. We gebruiken in de communicatie met inwoners altijd heldere taal (B1).
7. In onze samenwerkingsverbanden dragen we het belang van het goed betrekken van inwoners uit. We maken duidelijke afspraken hierover bij inkoop en subsidies en we zorgen voor een ambtelijk aanspreekpunt die kan meedenken over de mogelijkheden van participatie.
8. We blijven het gesprek voeren over *Het Eindhoven van de Toekomst* en organiseren zo actieve betrokkenheid bij de zes stadsdoelen. We maken zichtbaar wat de gemeente aan de doelen doet en stimuleren inwoners en organisaties om hun eigen bijdrage te leveren.

EEN SOCIALE EN ONDERNEMENDE STAD

SOCIALE BASIS, ONDERSTEUNING EN ZORG

Een sterke sociale basis vormt het fundament van een gezonde, veerkrachtige en leefbare stad. Het stelt inwoners in staat om mee te doen, elkaar te ondersteunen en zoveel mogelijk samenredzaam te zijn. Door hulpvragen tijdig in de sociale basis op te pakken, voorkomen we dat een deel hiervan in de eerste of tweede lijn landt.

Zorg en ondersteuning hoort betrouwbaar, toegankelijk en toekomstbestendig te zijn. Dak- en thuisloosheid voorkomen we zo veel als mogelijk en we streven ernaar dat er voor psychisch kwetsbare inwoners snel een passende zorg- en/of woonvorm is.

Bij ondersteuning van inwoners die dat nodig hebben, gaan wij ervan uit dat mensen zoveel mogelijk zelf beslissen over hun leven en zorg. Wij vinden het belangrijk dat onze oudere inwoners zo lang mogelijk actief kunnen blijven deelnemen. We bieden ondersteuning waar nodig en gaan vereenzaming tegen. Als het tegenzit, is er een vangnet dat helpt om weer houvast en perspectief te krijgen.
De focus ligt op preventie, vroege signalering en het versterken van de sociale basis. Daarnaast zetten we in op slimmer organiseren, door verbinding van wonen, zorg en welzijn in de wijk.

We realiseren ons dat dit een enorme opgave is, onder andere door de vergrijzing. Dit is niet alleen een financiële uitdaging, ook het grote tekort aan zorgpersoneel maakt verandering noodzakelijk. Het vraagt om een herinrichting van het zorglandschap (zowel voor jeugdhulp als Wmo-zorg) en de sociale basis. Het aanbod tweede- en eerstelijnszorg neemt af, er zal een verschuiving plaats gaan vinden tussen hulp dat vanuit de tweede lijn, eerste lijn en sociale basis wordt opgepakt. Ook moet er meer door het persoonlijk netwerk/gezinnen zelf worden ondersteund. We gaan op zoek naar een nieuwe relatie met onze zorgpartners, waarbij we hun kennis en inzichten actief betrekken bij onze transformatieopgave. En we geven uitvoerende professionals de ruimte om te doen wat nodig is. We betrekken hierbij de cliëntenraad. Ook gaan we op zoek naar een gedeelde verantwoordelijkheid voor deze opgave met onze regio-gemeenten.

We maken meer gebruik van collectieve vormen van zorg en ondersteuning. Mantelzorg blijft cruciaal, we willen mantelzorgers zo veel mogelijk ondersteunen. Goede zorg en ondersteuning vraagt iets van onze gehele samenleving. Stichtingen, verenigingen, hun vrijwilligers en (geloofs)gemeenschappen zijn erg belangrijk en versterken het sociaal weefsel.

Uitgangspunten

Van buiten

- De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) maakt ons verantwoordelijk voor de ondersteuning van mensen die niet op eigen kracht samenredzaam zijn. We ondersteunen de voorgenomen landelijke wetswijziging om de eigen bijdrage voor de Wmo aan te passen, waarbij meer rekening wordt gehouden met inkomen en vermogen.

Van onszelf

- De *Koers Sociaal (2)040* is onze leidraad, we geven uitvoering aan het Programmaplan *Transformatie Sociaal (2)040 2025-2030.*
- We zetten de uitvoering van het raadsvoorstel *Vitale Ouderen in (2)040* en de *Woonzorg- visie 2023 - 2030* door.

Doelstellingen

- We dringen wachtlijsten voor de Wmo terug, en handelen Wmo hulpvragen binnen de maximale wettelijke termijn van 8 weken af (6 weken voor onderzoek en 2 weken voor aanvragen).
- De mate van (zelf- en samen-)redzaamheid bij inwoners neemt toe van 56% in 2025 naar 70% in 2030.
- In de veronderstelling dat de kosten van de Wmo verder gaan groeien, stellen we ons ten doel om het financiële basispad van 2025 naar 2030 enkel te laten groeien met het inwonersaantal.

Dit gaan we doen

1. Met de zorginkoop van 2028 beperken we het aantal Wmo-aanbieders, sturen we aan op langere contracten en onderzoeken we de sturing met budgetlimieten. We zetten in op kwaliteit van voorzieningen.
2. Om de kwaliteit van de zorg en begeleiding te verbeteren, zoeken we ruimte in de aanbesteding en gegevensdeling.
3. Bij de herinrichting van het zorglandschap nemen we ook de opdracht van WIJeindhoven en het Servicebureau mee.
4. We geven bewoners, vrijwilligers en zorgverleners meer zeggenschap en ruimte over gewenste en benodigde ondersteuning, zoals bijvoorbeeld voorzorgcirkels.
5. Bij het declareren van zorg worden soms fouten gemaakt. Dat is menselijk en kan iedereen overkomen. Maar bewust misbruik van zorgbudget om er zelf beter van te worden accepteren we niet: dat pakken we stevig aan.
6. We versterken de samenwerking met zorgverzekeraars. We zetten in op gezamenlijke afspraken over de kosten en opbrengsten van zorg, gecombineerd met het investeren in preventie en ondersteuning in de wijk. Hierbij past het experimenteren met wijkbudgetten.
7. We willen voorkomen dat tijdens het wachten op zorg, situaties escaleren. Daarom komen we met een aanpak voor lichtere (vrijwillige) begeleiding, contactmomenten en inzet van ervaringsdeskundigen. We versterken hiervoor de samenwerking met vrijwillige hulpverleners, zoals cliëntondersteuners en ouderenadviseurs.
8. We ontwikkelen een aanpak - specifiek voor ouderen - gericht op meer preventie, langer zelfstandig wonen, het voorkomen van eenzaamheid, en op het kunnen benutten van hun kennis en levenservaring. Hierbij horen onder andere evenementen of informatie voor mensen die de AOW-leeftijd naderen en de inzet van (vrijwillige) ouderadviseurs. We werken actief samen met seniorenorganisaties.
9. We komen met een Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor de Wmo.
10. We maken stevige afspraken met regiogemeenten over het realiseren van voorzieningen, de instroom (onder andere het aantal uithuiszettingen) en de uitstroom, zodat de druk op Eindhoven afneemt.
11. We stellen extra middelen beschikbaar voor het transformatiefonds.
12. We stimuleren initiatieven in de sociale basis die eenzaamheid voorkomen en het taboe doorbreken, zoals Join Us en Fietsmaatjes.
13. Mantelzorgers en vrijwilligers zijn onmisbaar, maar staan steeds meer onder druk. Daarom intensiveren we ondersteuning, bijvoorbeeld met respijtzorg, waarmee mantelzorgers even op adem kunnen komen.
14. Vrijwilligers waarderen we actief. We versoepelen de regels voor onkostenvergoeding van vrijwilligers en we kijken waar we de administratieve lasten voor vrijwilligersorganisaties kunnen verlagen.
15. We ondersteunen de verdere doorontwikkeling van de app Jijdoet040, waarmee inwoners vrijwilligerswerk kunnen vinden dat bij hen past.

JEUGD EN JEUGDZORG

De jeugd is onze toekomst. We willen dat alle kinderen en jongeren gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Wij vinden het niet normaal dat bijna 1 op de 9 kinderen en jongeren jeugdzorg nodig heeft. We willen dat dit afneemt.

Uitdagingen bij opgroeien en opvoeden horen bij het leven en vragen niet altijd om professionele hulp. We onderschatten niet de vragen die voor kinderen en jongeren spelen en de situaties waar (langdurige) inzet van hulp of zorg noodzakelijk is. We vinden dat hulp waar mogelijk korter en gerichter kan zijn. Met preventie en collectieve ondersteuning komen problemen vroeger aan het licht en verminderen we de noodzaak van zwaardere zorg. We kijken naar het kind en de thuissituatie, én naar de leefomgeving: de school, de straat, de sportclub of vereniging. We gaan uit van het principe 'zo licht als mogelijk en zo zwaar als nodig'. Voor sommige kinderen en buurten zullen we daarom meer moeten doen dan voor andere. Dit vraagt ook om een flinke cultuurverandering; uitdagingen vragen niet altijd om professionele hulp. De ondersteuning die nodig is, staat voor ons in het teken van kwaliteit en effectiviteit. We willen zo meer grip krijgen op de toename van de vraag, de wachtlijsten en op de kosten. Dit is nodig om het totale systeem van jeugdzorg toekomstbestendig te maken, omdat dat inhoudelijk, financieel en personeel-technisch nu niet zo is. Maar bovenal om jongeren in de toekomst zorg te kunnen garanderen.

Doelstellingen

- Passende ondersteuning, hulp en zorg voor kinderen en jongeren die dat nodig hebben.
- In de veronderstelling dat de kosten van de jeugdzorg verder gaan groeien, gaan wij bijsturen en stellen we ons ten doel om het financiële basispad van 2025 per 2030 af te buigen met 15% (zie grafiek).
- In de komende 4 jaar zetten we stappen om te werken aan het verlagen van het aantal jeugdigen dat tweedelijns jeugdzorg gebruikt, zodat op langere termijn nog maar 1 op de 15 jongeren jeugdzorg nodig heeft.
- We verminderen de kosten van dure specialistische jeugdzorg. Met behoud van kwaliteit stellen we ons ten doel om de kosten van de 200 meest intensieve behandeltrajecten terug te dringen.

Uitgangspunten

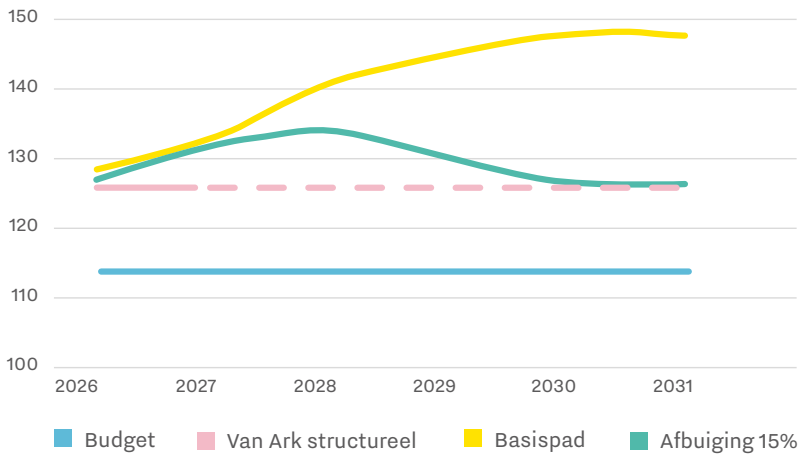
Van buiten

- Jeugdzorg is een wettelijke taak.
- In heel Nederland staat de jeugdzorg onder druk. Er is onzekerheid over financiering en mogelijke bezuinigingen vanuit het Rijk en stelselwijzigingen.
- De analyse en conclusies van het Rapport *Groeipijn, Advies Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd* (advies Van Ark) laten zien dat er landelijk en lokaal forse stappen nodig zijn.
- We werken regionaal samen op inkoop van jeugdzorg.
- Beschikbaarheid van voldoende en gekwalificeerd personeel staat onder druk.

Van onszelf

- De *Koers Sociaal (2)040* houden we vast en het programma *Deltaplan Jeugd* borgen we in de lijn Kansrijk Opgroeien.

Ontwikkeling kosten jeugdzorg (prijspeil 2025)

Dit gaan we doen

1. Onze inzet voor de regionale aanbesteding voor de jeugdzorg (2028) is:
   - Versterken van het aanbod voor de specialistische zorg, met een betere prijs-kwaliteitsverhouding.
   - Vergroten van de ruimte voor professionals om de juiste hulp te kunnen bieden, waardoor de opschaling voorkomen kan worden van jeugdzorgtrajecten.
   - Flink terugbrengen van het aantal contractpartners en met langjarige contracten werken.
   - Werken met bewezen methodieken.
2. We nemen bestuurlijke regie om grip te krijgen op de kwaliteit en kosten van specialistische jeugdzorg voor de 200 meest intensieve behandeltrajecten.
3. We verminderen de één-op-één ondersteuning door waar het kan collectievere vormen aan te bieden.
4. We maken afspraken met huisartsen over een uniforme werkwijze van verwijzen om het aantal en de herhaling van verwijzingen naar jeugdzorg omlaag te brengen.
5. We versterken de preventie in de eerste 1000 dagen van een kind (Kansrijke Start) door focus op gezonde hechting en kraamzorg, en waar nodig de eigen bijdrage van kraamzorg te vergoeden voor mensen die dit niet zelf kunnen betalen.
6. We investeren in opvoedondersteuning, in de leefomgeving van jongeren en in de sociale basis. Dat doen we door bijvoorbeeld in elke wijk een jongerenwerker, kinderwerk tot 12 jaar, en SPIL- en vve-beleid gecombineerd met een aanpak achter de voordeur.
7. We zetten het Transformatiefonds in om met incidentele middelen structurele ombuigingen te realiseren.
8. We jagen de bredere maatschappelijke dialoog gericht op normaliseren, opgroeien en opvoeden aan.

ONDERWIJS EN STUDENTEN

Onderwijs vormt de sleutel tot gelijke kansen en maatschappelijke vooruitgang. Leren stopt niet na school. Van peuter tot professional stimuleren we een leven lang ontwikkelen, samen met onderwijsinstellingen, werkgevers en maatschappelijke partners. Basisvaardigheden zijn daarbij essentieel, net als voldoende tijd, middelen en waardering voor leraren.

De gemeente is verantwoordelijk voor gezonde en duurzame schoolgebouwen (po en vo). Kinderen en jongeren hebben recht op ontwikkeling en onderwijs in de buurt. We zetten in op het uitvoeren van het *Integraal Huisvestingsplan 2025-2041*.

Als trotse studentenstad biedt Eindhoven ruimte aan mbo-, hbo- en wo-studenten. Studenten brengen energie, creativiteit en innovatie en verdienen een plek waar ze zich thuis voelen. We investeren in betaalbare studentenwoningen, inclusieve voorzieningen en een bruisend studentenleven, met ruimte voor ontmoeting, cultuur en ontwikkeling. Samen bouwen we aan een stad waarin iedereen kan leren, groeien en bijdragen.

Uitgangspunten

Van buiten

- Het Rijk bepaalt inhoud, kwaliteit en bekostiging van onderwijs en kinderopvang via landelijke wet- en regelgeving.

Van onszelf

- Het *Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025-2041* (IHP), inclusief *IHP Gestel*.
- De *Lokaal Educatieve Agenda 2024-2028* (LEA) is het uitgangspunt, we herijken deze in 2028.
- Actieplan *Samen voor het mbo.*
- *Stadsplan Basisvaardigheden 2024-2028.*

Doelstellingen

- We realiseren in deze bestuursperiode de modernisering/verbouwing van ten minste 16 scholen, volgens het IHP.
- Het percentage doelgroepleerlingen (groep 3) dat gemiddeld of bovengemiddeld scoort voor technisch lezen, stijgt van 59% naar 70% in 2030.
- Het percentage leerlingen met startkwalificatie stijgt van 61% naar 76% in 2030.
- Het mentaal welzijn van scholieren en studenten verbetert.
- We maken van Eindhoven een bruisende studentenstad met ruimte voor ontmoetingen, initiatieven en evenementen. Studenten beoordelen Eindhoven als studentenstad met >7,5.
- We verhogen het aandeel aan Leven Lang Ontwikkelen (LLO) van 19% naar 21% in 2030.
- We streven er jaarlijks naar dat tenminste 60% van de deelnemers aan volwasseneneducatie taalvaardiger wordt.

Dit gaan we doen

Studenten

1. We werken samen met studenten(organisaties) en onderwijsinstellingen aan een studentenagenda. Hierin maken we afspraken over eerlijke stagevergoedingen, het bestrijden van stagediscriminatie, mentale gezondheid en het ondersteunen van studentenverenigingen en -evenementen. We zetten in op een Eindhovense ‘veerkrachtcoalitie’ om welzijn van studenten en jongeren te verbeteren. We meten hoe studenten de stad beoordelen.

2. We versterken ons actieplan *Samen voor het mbo*. Zo zorgen we dat ook mbo-studenten van studentenfaciliteiten gebruik kunnen maken of korting kunnen krijgen. Met het mbo, hbo en universiteit versterken we gezamenlijke verenigingen en activiteiten.

Onderwijs

3. We realiseren de IHP-uitvoeringsplannen. Daarnaast kijken we hoe meer multifunctioneel gebruik gemaakt kan worden van onderwijsgebouwen.
4. We starten een grootschalige aanpak kansengelijkheid en we breiden de Rijke Schooldag uit tot minimaal 50 deelnemende scholen. We onderzoeken samen met scholen de mogelijkheden om onder andere gratis schoollunches, schoolfruit, huiswerkbegeleiding en weerbaarheidstrainingen aan te bieden.
5. We gaan aan de slag met een taaloffensief om laaggeletterdheid en taalachterstand aan te pakken, in samenwerking met onder andere kinderopvang, scholen, bibliotheek en andere (maatschappelijke) partners. We breiden taalprogramma's en het schakelklasprogramma uit voor (internationale) kinderen.
6. We zien dat kinderen steeds vaker een niet-passend advies krijgen van po naar vo. Onderdeel van dit probleem is dat praktisch onderwijs vaak ondergewaardeerd wordt. We benutten onder andere het overleg van de LEA om het advies en plaatsingsproces en de effecten ervan te volgen en samen afspraken te maken.
7. We ondersteunen scholen om het aantal thuiszitters terug te dringen, door uitvoering te geven aan het regionaal beleidsprogramma LLO.
8. We optimaliseren de voor- en vroegschoolse educatie (vve) en zetten ons in om de positie van kinderen in kwetsbare posities te verbeteren binnen het SPIL-concept.
9. We kijken hoe we de lessen van het SPIL-concept kunnen gebruiken om deze verder uit te breiden, waarbij de rol van ouders nadrukkelijk terugkomt. De inzet van sleutelfiguren, zoals een brugfunctionaris, speelt hierin een belangrijke rol.
10. We versterken de preventieve aanpak op scholen door 'schoolteams' op het gebied van de sociale basis of ondersteuning vanuit de eerstelijn, te beginnen op de scholen de hoogste jeugdhulpvraag.

ECONOMIE

De hightech maakindustrie en de Brainport samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheid staat nationaal en internationaal op de kaart. We zijn hier trots op en koesteren de unieke kracht van deze samenwerking. Onze inzet is gericht op het faciliteren van een aantrekkelijk leef- en vestigingsklimaat. We zetten – samen met de triple helix partners – in op diversificatie van onze economie om de economische basis te versterken, verbreden en toekomstbestendig te maken en niet afhankelijk te zijn van één waardenketen. Dit betekent ook dat we scherpe keuzes maken welke economische ontwikkelingen we niet faciliteren.

Voor ons staat de brede welvaart voorop. We gebruiken de kracht van Brainport ook om aan een sociale en inclusieve samenleving te bouwen, zodat het een fijne plek blijft om te wonen, werken en leven. Dit doen we in nauwe samenwerking met de provincie en het Rijk en door gebruik te maken van de kansen die Europa ons biedt. We stimuleren bovendien álle werkgevers om verantwoordelijkheid te nemen voor het welzijn en de welvaart van hun medewerkers en omgeving.

Onze lokale economie is van grote waarde. Van de winkeliers in de wijkwinkelcentra of de binnenstad, tot de mkb'er op onze bedrijventerreinen. We stimuleren kennis en investeringen in digitalisering en verduurzaming. We verminderen administratieve lasten en onnodige regels. Startups begeleiden we met programma's voor ondernemen en groeien. We zien dat er meer ruimte nodig is om te kunnen ondernemen. Dit gaan we onder andere doen via intensivering en verdichting op bedrijventerreinen. We benutten de ruimte slimmer, ook bij wijkwinkelcentra, en onderzoeken kansen voor een mix aan wonen, voorzieningen en bedrijvigheid. Daarbij geven we ook een kwaliteitsimpuls onder andere door het toevoegen van meer groen.

Uitgangspunten

Van buiten

- We werken samen met Rijk, provincie en de regio om de Brainportregio verder te versterken via het Bestuurlijk Overleg Brainport.
- Beethovenconvenant.

Van onszelf

- Het Meerjarenplan 2025-2032 *Brainport in Balans* en het MRE-samenwerkingsakkoord 2023-2026 *In Goede Banen*.
- *De Regionale Visie Werklocaties MRE 2024.*
- We hanteren de huidige beleidsvisies als uitgangspunt: detailhandelsvisie, bedrijventerreinenbeleid, MKB-deal, startupbeleid (The Gate).

Doelstellingen

- Brainport Eindhoven blijft tot de meest economisch sterke regio's van Nederland horen.
- De verblijfskwaliteit en diversiteit van ondernemerschap in de binnenstad en acht wijkwinkelcentra is verbeterd.
- We pakken drie bedrijventerreinen aan met als doel kwaliteitsverbetering en ruimtewinst.
- Huisvestiging voor startups is substantieel gegroeid.

Dit gaan we doen

1. We zetten in op goede samenwerking met de ondernemersverenigingen in wijkwinkelcentra en in de binnenstad. We komen tot samenwerkingsafspraken over onder andere levendigheid en openbare ruimte, eventueel gekoppeld aan hun Bedrijven-

investeringszone (BIZ) en zetten de subsidieregeling Kleinschalig Ondernemerschap door. Als laatste fase van de herinrichting van de openbare ruimte in de binnenstad, pakken we de Markt aan.

2. We starten met een aanpak voor de kwaliteitsverbetering van ten minste drie bedrijventerreinen op basis van de bestaande kansenkaarten. We doen dit met aandacht voor doorschuiflocaties, inbreiding (door eventuele mix van wonen, voorzieningen en bedrijvigheid) en het creëren van extra ruimte voor de toekomstige vraag voor bedrijfshuisvesting. Altijd in combinatie met verduurzaming en vergroening. Daarbij zijn campussen dé plek voor high-tech bedrijven. Voor de ontwikkeling van Flight Forum komen we met scenario's. Dit alles doen we in samenwerking met de ondernemersverenigingen. We ondersteunen dit door gebruik te maken van planologische en (nieuwe) financiële maatregelen. We voeden het Toekomstfonds extra als zich kansen voordoen. We zoeken hiervoor ook samenwerking met de provincie.
3. We brengen in beeld welke bedrijventerreinen we duurzaam kunnen verbeteren. Zo ontstaat er meer ruimte voor bedrijven op bestaande terreinen. We onderzoeken wat kan en wat dat van ons vraagt.
4. Samen met omwonenden, ondernemers en vastgoedeigenaren werken we aan het toekomstperspectief De Hurk.
5. We versterken en faciliteren onze campussen. We zetten daarnaast de ingezette strategie voor campusontwikkeling (*Grip op Campussen*) door, in afstemming met Brainport Development.
6. Met overlastgevende bedrijven stippelen we een route uit vanuit het uitgangspunt: verduurzamen, inzet van best beschikbare technieken, of verkennen van een alternatieve locatie.
7. We ondersteunen mkb'ers, startups en sociale ondernemers met opgaven voor circulariteit, verduurzaming, digitalisering en toegankelijkheid. Bijvoorbeeld door *launching customer* te zijn, lokale inkoop te stimuleren en uitvoering te geven aan een Circulair Ambachtscentrum. We continueren het mkb-team.
8. We gaan samen met Brainport Development in gesprek over hoe belangrijke technologieën en markten in de regio versterkt kunnen worden, zoals nieuwe sleuteltechnologieën (fotonica) en de inzet op onze OEM'ers (Original Equipment Manufacturers).
9. We gaan verder met het programma *Snappen of Schrappen* en nemen de lessen hieruit mee naar andere domeinen.

WERK EN PARTICIPATIE

Iedereen moet mee kunnen doen. Werk is daarbij een belangrijke springplank; het biedt voor veel mensen financiële bestaanszekerheid, structuur, sociale contacten, eigenwaarde en perspectief. Dat onze economie veel werkgelegenheid biedt, is helpend om mensen vanuit de bijstand naar passend werk te kunnen begeleiden. We zetten ons in om meer mensen die nu nog aan de kant staan – met een stimulerende bijstand – aan het werk krijgen. Onder andere door het verlagen van drempels om mee te doen. Dit kan met kleine stappen of grote sprongen. En ook met dagbesteding of vrijwilligerswerk, als betaald werk niet lukt. We stimuleren talentontwikkeling en hebben – naast techniek – ook oog voor de publieke sectoren met personeelstekorten, zoals zorg, onderwijs en de energietransitie.

Uitgangspunten

Van buiten

- Arbeidstekorten in cruciale sectoren en bestaande banenplannen voor zorg, onderwijs, techniek en energietransitie.
- Regionale samenwerking met werkgevers en onderwijs, sterke regionale arbeidsmarktaanpak, werkcentrum en Beethoven Talent.

Van onszelf

- We onderschrijven de ingezette strategische koers van Ergon.
- De *Aanpak jeugdwerkeloosheid* zetten we door.
- Het Uitvoeringsprogramma *Vrijwillig voor elkaar*.
- *Koers Sociaal (2)040* en bestaande succesvolle pilots *Werk & Geld.*
- We geven uitvoering aan het *Regionaal Educatief Programma 2026-2029.*

Doelstellingen

- We verhogen de uitstroom naar duurzaam werk ten opzichte van het bijstandsbestand van 7% in 2024 naar 10% in 2030.
- We gunnen mensen een duurzaam perspectief en willen dat er minder mensen (zowel op duur als op leeftijd) afhankelijk zijn van de bijstand. Het aantal bijstandsgerechtigden per 1.000 inwoners daalt van 35 naar 30.
- Het percentage statushouders met betaald werk stijgt van 35% naar 50% in 2030.

Dit gaan we doen

1. We schalen succesvolle pilots voor het helpen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk op, bijvoorbeeld door jobcarving en inzet van ervaringsdeskundigen. Dit doen we in gezamenlijke verantwoordelijkheid met grote en kleine werkgevers. We maken processen eenvoudiger en sneller en we steunen Ergon als belangrijke partner in inclusief werk.
2. We ontwikkelen een aanpak in samenwerking met werkgevers, werknemersverenigingen, het UWV, Ergon, werkcentrum Zuidoost-Brabant en de onderwijsinstellingen om de grote vraag naar werknemers in de tekortsectoren op te vangen. Dit helpt tegelijk om onbenut talent uit de bijstand te halen.
3. Internationale werknemers en nieuwkomers verdienen dezelfde kansen op bestaanszekerheid, bescherming en participatie. We zetten in op afspraken met werkgevers en uitzendbureaus over goede arbeidsomstandigheden, begeleiding bij werkverlies en het behouden van onderdak tot een maand na ontslag. We informeren actief over rechten van arbeidsmigranten, het meldpunt arbeidsuitbuiting en meldpunt ondermijning

4. We versnellen de pilots *Werk & Geld* waarbij mensen met een bijstandsuitkering persoonlijk worden benaderd om aan de slag te gaan met hun talenten, werkervaring op te doen en doen een controle op rechtmatigheid.
5. We geven mensen die al twee jaar uit de bijstand zijn en een baan hebben een financiële beloning vergelijkbaar met de eerdere werkbonus na zes maanden. Dit geldt ook voor mensen onder de 27 jaar.
6. We werken samen met partners uit het bedrijfsleven en onderwijs aan een toekomstbestendige arbeidsmarkt, waarin we specifiek aandacht hebben voor de tekortsectoren.

BESTAANSZEKERHEID

Alle Eindhovenaren – van jong tot oud – moeten mee kunnen doen. We zien dat de kloof tussen inwoners die vooruitkomen en inwoners die achterblijven toeneemt. We werken vanuit vertrouwen. Een foutje maakt iemand nog geen fraudeur. We bouwen aan een stad waarin niemand vergeten en iedereen duurzaam perspectief heeft. Werken moet lonen. Dat betekent een soepele overgang van uitkering naar werk of maatschappelijke bijdrage zoals vrijwilligerswerk of aangepast/beschut werk. Als dat niet gaat, is hulp altijd dichtbij. Dit doen we samen met buurtorganisaties, vrijwilligers, bedrijfsleven, maatschappelijke partners en onderwijsinstellingen. Ook zetten we ons in om werkende armen en een armoedeval zoveel mogelijk te voorkomen.

Doelstellingen

- We verhogen jaarlijks het bereik van onze Meedoenbijdrage naar minimaal 90% in 2030.
- De wettelijke wachttijd voor een eerste gesprek over gemeentelijke schuldhulpverlening is maximaal vier weken. In de praktijk doen wij er alles aan om inwoners zo snel mogelijk te ondersteunen. De wachttijd voor spoed- en crisissituaties is maximaal drie werkdagen.
- Een verdubbeling van het aantal mensen dat met hulp van de gemeente duurzaam uitstroomt uit de schulden.

Dit gaan we doen

1. We benaderen inwoners actief en zetten in op proactieve dienstverlening. Zo wordt de weg naar de gemeente voor hulp makkelijker en laagdrempeliger. Hulp is ook beschikbaar buiten kantoortijden. We kiezen voor hulp in de wijken, samen met buurt- en vrijwilligersorganisaties.
2. We verstevigen de samenwerking voor vroegsignalering met maatschappelijke partners als woningcorporaties en zorgverzekeraars, en met werkgevers via onder meer Financieel Fit binnen Brainport voor Elkaar.

Uitgangspunten

Van buiten

- Het Rijk werkt aan een landelijke oplossing om mondzorg beter toegankelijk te maken voor financieel kwetsbare mensen. We lobbyen voor een goede (financiële) regeling.
- Mondiale en landelijke ontwikkelingen hebben invloed op het besteedbaar inkomen van onze inwoners, dit vraagt wendbaarheid in ons handelen.

Van onszelf

- Met het beleidsplan *Een financieel zeker bestaan 2026* is de basis op orde. We werken aan de uitvoering hiervan.

3. We borgen bewezen en succesvolle aanpakken voor specifieke doelgroepen, zoals het Jongeren Perspectief Fonds en het Bouwdepot.
4. We zetten de huidige minimaregelen door en vereenvoudigen ze. Aanvullend:
   - Kennen we de bijdrage – wanneer mogelijk – ambtshalve toe.
   - Blijft de Meedoenbijdrage, inclusief gratis met de bus, beschikbaar voor inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum.
   - Verkorten we de wachttijd voor de individuele inkomenstoeslag blijvend van vijf naar vier jaar.
   - Blijft mondzorg toegankelijk en verlengen we de huidige regeling met een jaar totdat dit landelijk geregeld is.
5. We blijven koplopergemeente bij de Landelijke Pauzeknop om schulden van inwoners te bevriezen wanneer de nood hoog is.
6. We verkennen of het opkopen en kwijtschelden van problematische schulden van inwoners met een lage afloscapaciteit, inclusief passende begeleiding naar werk, een investering is die zich terugverdient. Een revolverend fonds is hier onderdeel van.

FINANCIËN

FINANCIËN

Eindhoven staat er financieel goed voor en dat moet zo blijven. Onze begroting heeft een omvang van 1,3 miljard euro. We gaan verantwoord om met dit gemeenschapsgeld. De groei van de stad biedt zowel financiële kansen als uitdagingen. De dynamiek en opgaven waar we voor staan, vragen om investeringen, die vaak nog niet voor 100% gedekt zijn. We kijken daarvoor ook naar de bijdragen van andere partners. De vermogenspositie is nu gezond, maar de schuldpositie gaat als gevolg van alle investeringen stijgen. Dit alles vraagt keuzes. Onze richtinggevende uitspraken en spelregels staan hieronder. De concrete vertaling vindt plaats in de komende begrotingen.

Uitgangspunten

Van buiten

- Circulaires gemeentefonds van het Rijk.
- Gemeenschappelijk Financieel Toezichtskader van de provincie.

Van onszelf

- We voeren een solide financieel beleid. De begroting is gedurende de planperiode van vier jaar reëel en structureel sluitend. Langdurige uitgaven worden structureel gedekt.
- Beschikbare middelen, onder meer uit de herverdeling gemeentefonds en uit de maatregelen, zetten we volgens ons financieel afwegingskader eerst in op noodzakelijke correcties om de begroting sluitend te houden. Daaronder vallen (wijzigingen in) wettelijke taken, bestaande projecten met een externe tegenvaller en cofinancieringsverplichtingen. De middelen die daarna resteren zetten we in op de prioriteiten in dit akkoord.
- Ten aanzien van de jaarlijkse compensatie van loon-, prijs- en volumeontwikkelingen geven we – voorafgaand aan het jaar – door wat we van het Rijk krijgen. De bijstelling door het Rijk gedurende het jaar corrigeren we op de index van het jaar erna. We willen geen uitzonderingen meer op deze werkwijze. Onze inzet is om de werkwijze toe te passen bij subsidies, gemeenschappelijke regelingen, samenwerkingsverbanden waarin we participeren en voor onszelf.
- Wensen voor nieuw beleid of uitbreiding van bestaand beleid worden (ook incidenteel) integraal tegen elkaar afgewogen met inachtneming van de beschikbare financiële ruimte. Deze afweging vindt op twee momenten per jaar plaats: in het voorjaar bij de kadernota en in het najaar bij de begroting.
- Integrale afwegingen vinden plaats op basis van het financiële afwegingskader en door de raad vastgestelde uitgangspunten. Eventuele (tijdelijke) afwijkingen worden beargumenteerd voorgelegd.
- Kortingen op rijksmiddelen worden niet uit gemeentelijke middelen aangevuld en één op één doorgegeven, tenzij dit redelijkerwijs niet binnen het programma kan worden opgevangen. Bij taakwijzigingen vanuit het Rijk wordt meegewogen in hoeverre we hier al invulling aan geven.
- De tarieven van de gemeentelijke heffingen (waaronder afval en riool) zijn 100% kostendekkend. We komen met scenario's over mogelijkheden om de kosten te verlagen en de effectiviteit te verhogen.
- Het is geen doel op zich om in de begroting beschikbaar gestelde budgetten volledig uit te geven. Dreigende overschrijdingen worden tijdig gesignaleerd en door passende maatregelen zoveel mogelijk voorkomen. Onvermijdbare

overschrijdingen compenseren we binnen hetzelfde raadsprogramma.
- De wethouder Financiën ziet toe op de naleving van de financiële principes en wordt tijdig door portefeuillehouders geïnformeerd over (dreigende) afwijkingen en richt de organisatie daarop in.
- Bezuinigingen en ombuigingen boeken we op concrete posten in (en niet op een stelpost), zodat duidelijk wordt welke begrotingspost verlaagd wordt.
- We betrekken de ontwikkeling van de schuldpositie bij het aangaan van nieuwe financiële verplichtingen met een substantiële omvang; daarbij kijken we verder dan de planperiode van vier jaar.
- Reserves voorzien we van een onttrekkingsschema en lichten we jaarlijks door op noodzaak, toereikendheid, actualiteit en realisme. Bedragen waar geen activiteiten aan zijn verbonden of waarvan de termijn is verlopen vallen vrij.
- Het overhevelen van budgetten naar een volgend jaar kan alleen onder strikte voorwaarden. Een budgetoverheveling geldt voor 1 jaar, tenzij er door externe factoren vertraging is opgetreden.
- Een solide algemene buffer is noodzakelijk. We vullen het weerstandsvermogen aan tot 118 miljoen. We gaan de risico's monitoren op basis van een dynamisch beeld. Dit is een technische berekening die we door de accountant laten controleren. We sturen op een weerstandsratio van 1,0 en deze wordt nooit lager dan 0,9. Het rekeningresultaat verrekenen we eerst met het weerstandsvermogen en alleen het meerdere boven de norm kan worden ingezet.

- Raad en college zijn samen integraal verantwoordelijk voor de gemeentelijke financiën. We doen geen voorstellen zonder dekking en schuiven geen financiële consequenties door naar later. We gaan geen verplichtingen aan zonder dekking en doen geen toezeggingen zonder gedekt besluit. Bij initiatieven van de gemeenteraad denkt het college constructief mee over mogelijke financiële dekking.
- We kijken in de kadernota en begroting op hoofdlijnen tien jaar vooruit naar de grote mutaties in de financiële positie, (de kapitaallasten van) bestaande en voorgenomen investeringen, het verloop van de reserves en de liquiditeitspositie.

De huidige begroting is structureel en reëel in evenwicht. Het startsaldo voor 2027 is nul. We zien vooralsnog geen verbetering in de structurele ruimte. Het Rijk volgt het advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) om ten aanzien van de herverdeling van het gemeentefonds het ingroeipad voor 2027 en 2028 te bevriezen op het niveau van 2026. Een volgende stap in het ingroeipad wordt voorzien per 1 januari 2029.

Om de ambities in dit akkoord waar te maken, gaan we aan deze knoppen draaien:

Structureel
- De veranderopgave *Versterken van de uitvoering* koppelen we aan een financiële taakstelling. We bouwen uitvoerende capaciteit uit en brengen beleids- en stafomvang terug om overhead te beperken. Ook zien we kansen om met een incidentele impuls op sociale en technologische innovatie onze dienstverlening te verbeteren en

maatschappelijke opgaven aan te pakken om hiermee geld te besparen. We bezuinigen oplopend tot 2029 een bedrag van 15 miljoen structureel. De groeisystematiek ten aanzien van functies die werken voor de stad en de overheadsystematiek nemen we opnieuw onder de loep.

- We blijven bij het Rijk aandringen op uitvoering van de herverdeling gemeentefonds. Nieuwe stappen in 2029 en 2030 leiden tot een meeropbrengst van 8 miljoen structureel in 2030. We ramen de extra middelen vanuit het gemeentefonds vanwege de herverdeling structureel in vanaf het jaar 2029. Het risico dat in 2029 of verder opnieuw gepauzeerd wordt op de ingroei van deze extra middelen nemen we op in de risicoparagraaf.
- We rekenen door welke extra inkomsten we verwachten als gevolg van de groei van de stad door onder meer areaalgroei van woningen, nieuwe bedrijventerreinen, parkeren en toeristenbelasting. We analyseren de jaarlijkse onderuitputting en nemen hiervoor onderbouwde tegenramingen op in de begroting.
- Het is de basisafspraak dat de totale woonlasten voor woningen en de totale lasten voor niet-woningen jaarlijks maximaal stijgen met de verwachte inflatie. Als de stijging van de afvalstoffen- en rioolheffing zo hoog is dat het OZB-tarief woningen zou moeten dalen om per saldo de totale lasten op het niveau van de inflatie te beperken, bevriezen we het OZB-tarief.
  - Als er – na het begroten van ambities en doorlopen van opties op bijsturing, besparing, fasering en inramen onderuitputting – nog een structureel tekort resulteert in het meerjarenbeeld, wordt de potentiële groei van de bijdrage gemeentefonds door de herverdeling buiten het meerjarenbeeld bij de afweging betrokken. Stijging van het OZB-tarief boven de inflatie is niet aan de orde zolang de meeropbrengsten binnen twee jaar na de laatste jaarschijf ook gerealiseerd worden door de stijging van de bijdrage uit het gemeentefonds. In die situatie kan het tekort incidenteel gefinancierd worden.
  - Als een verdere stijging toch nodig blijkt te zijn, dan houden we de balans tussen woningen en niet-woningen in ogenschouw.
  - Als er – na het begroten van ambities en doorlopen van opties op bijsturing, besparing, fasering en inramen onderuitputting – nog een structureel overschot blijkt, dan kijken we naar lastenverlichting.

Incidenteel

- We gaan uit van een netto rekeningresultaat over 2025 van 30 miljoen incidenteel.
- We lichten de bestaande reserves door en we verwachten hier een incidenteel bedrag aan ruimte te kunnen vinden. In de Begroting 2027 zetten we de eerste stappen.

Het rekeningresultaat 2025 van 30 miljoen gebruiken we in ieder geval voor het aanvullen van het weerstandsvermogen, het opvangen van prijsstijgingen in projecten door geopolitieke ontwikkelingen (zoals de fietsenstalling zuidzijde Station), de overbrugging die nodig is bij de afbuiging van het basispad Jeugdzorg/Wmo en acute vraagstukken bij culturele basisinstellingen.

We geven het college de opdracht om richting de Kadernota 2028 op basis van bovenstaande knoppen te komen met een concreet plan om nieuwe structurele en incidentele ruimte te realiseren. Die verdelen we volgens ons financieel afwegingskader.

SAMENWERKING TUSSEN RAAD EN COLLEGE

SAMENWERKING TUSSEN RAAD EN COLLEGE

Raad en college werken samen aan de opgaven van de stad. De komende bestuursperiode zetten wij ons in voor een sterke samenwerking tussen raad en college, en tussen alle fracties. Tijdens de formatie hebben wij hierover gesprekken gevoerd met de niet-formerende partijen. Uit deze gesprekken zijn diverse concrete verbetervoorstellen gekomen.

Wij vinden het belangrijk dat er in deze periode ruimte is voor een goed en inhoudelijk debat in de raad, waarin alle partijen hun rol kunnen vervullen. De grote opgaven waar onze stad voor staat, kunnen alleen worden aangepakt met samenwerking, door echt naar elkaar te luisteren en elkaar serieus te nemen. Dit vraagt om een open en constructieve houding, om ontspanning en om ruimte voor gesprek, zowel in formele bijeenkomsten als in informele contacten. De nieuwe bestuursperiode, met veel nieuwe raadsleden, biedt hiervoor een uitgelezen kans.

Met dit coalitieakkoord werken we vanuit ambities en doelstellingen, met afspraken over maatregelen die we daarvoor ‘ten minste’ nemen. Daarin nodigen we de raad en de stad uit om met eigen ideeën en voorstellen te komen, en deze in de raad te bespreken.

Om hier vorm aan te geven, hebben we een aantal concrete ideeën, die we graag met alle raadsfracties uitwerken en gedurende de periode blijven evalueren:

- Meer ruimte voor het inhoudelijk politieke debat. We gaan in gesprek met elkaar om de kwaliteit van het debat in de raad te verhogen.
- We vragen het college om bij raadsvoorstellen hun afwegingen en keuzes transparant met de raad te delen. Daarnaast willen we bij een aantal onderwerpen werken met scenario’s in start- en commissienotities en in raadsvoorstellen, om ruimte te bieden voor het bespreken van dilemma’s en afwegingen in de raad. Wij denken hierbij aan de ontwikkeling van de bibliotheek, de inkoop van de jeugdzorg en het experiment over gratis of zwaar gereduceerd met de bus.
- Wij nemen ruimte om moties en amendementen met financiële gevolgen te bespreken met elkaar. Bij initiatieven van de gemeenteraad denkt het college constructief mee over mogelijke financiële dekking.
- Politiek is mensenwerk. Het onderhouden van persoonlijke contacten is daarvoor belangrijk. Dit vraagt om laagdrempelig en ook informeel contact tussen alle raadsfracties, onderling en met alle wethouders.
- Om zicht te bieden op wat er komt en wanneer, voldoende voorbereidingstijd te hebben en de druk te verlichten, gaan we werken met een termijnagenda. Daarnaast spreken we af om voorstellen op tijd en zonder tijdsdruk naar de raad te brengen. Zo is er voldoende ruimte voor debat en besluitvorming in de raad.

PORTEFEUILLEVERDELING

Rik Thijs (PRO)

Wethouder van klimaat en energie, groen en water, mbo/ hbo/wo, werk en arbeidsmarkt

- Klimaat en energie
- Openbare ruimte, groen en water, inclusief dierenwelzijn
- Werk, inkomen en participatie
- Arbeidsmarkt
- Mbo / hbo / wo, inclusief vsv

Mieke Verhees (PRO)

Wethouder van wonen, RO, grond en vastgoed, sociaal-maatschappelijk ontwikkelen, gezondheid

- Wonen en volkshuisvesting
- Gebiedsontwikkelingen buiten de Ring (o.a. WoensXL, Groots Gestel (inclusief deel binnen de Ring), MMC-Peppelrode, Evoluon e.o., Kastelenplein, Sectie-C, Vaartbroek, Woensel-West)
- Gebiedsontwikkeling Kanaalzone Zuid, Limbeek en Gildebuurt/Hemelrijken
- Ruimtelijke ordening en vergunningen
- Grondbedrijf
- Sociaal-maatschappelijk ontwikkelen
- Maatschappelijk vastgoed, inclusief bibliotopen
- Gezonde fysieke leefomgeving, inclusief gezondheid, milieu en afval

Samir Toub (PRO)

Wethouder van jeugd en onderwijs, asiel, armoede, inclusie

- Jeugd en jeugdzorg
- Onderwijs (vve, po, vo), inclusief IHP
- Opvang, statushouders en vluchtelingen
- Armoede en schulden
- Diversiteit en inclusie

Remco van Dooren (CDA)

Wethouder van financiën, wijken, welzijn, sport, erfgoed

- Financiën en deelnemingen
- Wijken en gebiedsgericht werken, inclusief Pact Woensel-Zuid
- Wijkwinkelcentra en markten
- Sociale basis en welzijn, inclusief WIJeindhoven
- Sport
- Erfgoed

Stijn Steenbakkers (CDA)

Wethouder van Brainport, economie, schaalsprong, binnenstad, gebiedsontwikkelingen binnen de Ring

- Brainport, vestigingsklimaat en internationalisering
- Economie en innovatie, inclusief detailhandel, horeca, campussen, bedrijventerreinen
- Schaalsprong van sociaal-maatschappelijke voorzieningen
- Binnenstadseconomie
- Gebiedsontwikkelingen binnen de Ring (o.a. Spoorzone, KnoopXL, Binnenstad, Stadhuisplein, VDMA, Schellenskwartier, Blake, Spoorzone Fuutlaan, Krabbendampad)
- Gebiedsontwikkeling Noordwest

Robert Strijk (D66)

Wethouder van mobiliteit, organisatie en digitalisering, citymarketing, studentenzaken

- Mobiliteit en bereikbaarheid, inclusief Eindhoven Airport
- Organisatie, dienstverlening en digitalisering
- Citymarketing en evenementen, inclusief vrije tijd en toerisme
- Studentenzaken
- Brainport voor Elkaar

Mariëlle Giesbertz (D66)

Wethouder van cultuur en design, Wmo, inwoners-participatie, regionale samenwerking

- Cultuur en design, inclusief bibliotheek
- Maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Inwoners- en overheids-participatie
- Regionale samenwerking

PRO EINDHOVEN

CDA EINDHOVEN

D66 eindhoven

EINDHOVEN